

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Полтавський державний аграрний університет
Освітня програма	28359 Облік і оподаткування
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	071 Облік і оподаткування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Полтавський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28359
Назва ОП	Облік і оподаткування
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	071 Облік і оподаткування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Павелко Ольга Віталіївна, Перетятко Юлія Митрофанівна, Селецька Дар`я Олегівна, Лопатовський Віктор Григорович (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	08.04.2025 р. – 10.04.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/18248/vsob.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/18330/programaoio.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП «Облік і оподаткування» за першим (бакалаврським) рівнем є актуальною освітньо-професійною програмою, враховує сучасні вимоги ринку праці щодо розвитку суб'єктів господарювання в умовах сучасних викликів та підготовки фахівців у сфері обліку, аудиту, контролю, аналізу та оподаткування. Програма за своєю метою та цілями узгоджується із місією та стратегією розвитку ПДАУ. ОП забезпечується викладачами, для яких у ЗВО створено комфортні умови для підвищення викладацької майстерності. У ПДАУ створено умови для інтернаціоналізації освітнього процесу за цією ОП, НПП та здобувачі активно беруть участь у науковій роботі, що дозволяє досягти заявлених в програмі результатів навчання та реалізовувати цю ОП на високому освітньо-професійному рівні. Матеріально-технічна база, яка використовується на ОП, забезпечує високий рівень матеріальної, соціальної та організаційної підтримки здобувачів вищої освіти, в тому числі осіб з особливими освітніми потребами. Також велика увага у ЗВО надається створенню безпечного освітнього середовища для учасників освітнього процесу. Під час онлайн-візиту експертною групою було перевірено достовірність інформації, наявної у відомостях самооцінювання та отриманої на запит, що дало можливість зробити висновок про достатню якість організації освітнього процесу за ОП у розрізі критеріїв оцінювання якості ОП. Велика увага в ОП та ЗВО в цілому надається питанням створення суб'єкто- та практикоорієнтованого навчання, енергозбереження, розвитку матеріально-технічної бази, доступу до приміщень осіб з особливими потребами; для здобувачів вищої освіти, які навчаються на освітній програмі, забезпечено можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, набуття та розвитку загальних та професійних компетентностей, які дозволяють сформувати висококваліфікованого фахівця у сфері обліку, аудиту, контролю, аналізу та оподаткування, конкурентоспроможного на ринку праці. За результатами акредитаційної експертизи ЕГ визначено, що ОП та освітня діяльність за нею загалом відповідають усім критеріям з недоліками, що не є суттєвими. Експертна група відзначає, що ПДАУ має резерви та потенціал для удосконалення освітньої діяльності за цією ОП, що було продемонстровано під час зустрічей з різними фокус-групами. Тому експертною групою надані рекомендації консультативного характеру, реалізація яких допоможе усунути виявлені недоліки та зробити цю ОП ще більш конкурентоспроможною на ринку освітніх послуг.

Недоліки

1. Досягнення ПРН 12 «Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування» через спеціалізовані комп'ютерні дисципліни забезпечено передбаченими ОК фрагментарно, оскільки, аналізована ОП містить лише одну ОК, у назві якої наявне поняття «інформаційні системи» (ОК 18 «Інформаційні системи і технології в обліку», яка вивчається в 4-ому семестрі). Таким чином, ні на 3-му, ні на 4-ому курсах навчання заявлений ПРН не поглиблюється під час вивчення спеціалізованих комп'ютерних дисциплін. 2. У НП здобувачів заочної форми навчання переважна кількість аудиторних занять та «спарені» заліково-екзаменаційні сесії проводяться лише у весняному семестрі, що збільшує навантаження на здобувачів вищої освіти. 3. Не всі викладачі за цією ОП мають необхідну кількість наукових публікацій за тематикою навчальних дисциплін, які ними викладаються. 4. Відсутня практика запрошення іноземних професорів для проведення гостьових лекцій, на ОП не зафіксовано фактів викладання фахових навчальних дисциплін англійською мовою. 5. У процесі внутрішньої експертизи ОП не наголошено на відповідності НПП за освітньою та професійною кваліфікаціями (п. 37 Ліцензійних умов) освітнім компонентам, за якими вони закріплені. 6. Відсутні регулярні опитування роботодавців із публікацією їх результатів на сайті ЗВО.

Рекомендації

До початку 2025-2026 навчального року: 1. Модернізувати ОП, передбачивши в ній також інші ОК, окрім ОК 18 «Інформаційні системи і технології в обліку», які б дозволили ґрунтовно опанувати інформаційні системи і технології з використанням ліцензованих програм (Універсал7, М.Е.Doc, MASTER:Бухгалтерія, Agri:Analytica, FreeZvit). 2. Внести зміни у графік освітнього процесу здобувачів заочної форми навчання з метою розділення сесій здобувачів у окремих навчальних семестрів для забезпечення їх збалансованого навчального навантаження. 3. Під час внутрішньої експертизи ОП долученим до цієї процедури звертати увагу на відповідність НПП за освітньою та професійною кваліфікаціями освітнім компонентам, які за ними закріплені, та надавати НПП рекомендації щодо покращення відповідності ОК. 4. Відділу практики та сприяння працевлаштування студентів та випускників організовувати регулярні опитування роботодавців з опрацюванням результатів, публікацією на сайті та доведенням до гарантів ОП з метою їх подальшого врахування для удосконалення ОП та організації освітнього процесу за нею. 5. Оприлюднити на сайті ЗВО у відповідному розділі усі РП за основними ОК задля дотримання внутрішнього розпорядку ПДАУ щодо оприлюднення РП та якісного інформування зовнішніх стейкхолдерів. 6. Усім НПП для всебічного інформування здобувачів освіти в робочі програми навчальних дисциплін у розділ про можливості визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, додавати перелік курсів/тренінгів відповідно до тем, в які їх може бути перезараховано. 7. Забезпечити дотримання норм діловодства при рецензуванні ОП (зокрема, щодо наявності дат у рецензіях). Впродовж 2025-2026 навчального року: 1. Активізувати публікаційну діяльність викладачів, щоб забезпечити повну відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації НПП вимогам до освітніх компонентів, визначеним у пункті 37 Ліцензійних Умов провадження освітньої діяльності. 2. Поширити практику запрошення іноземних професорів для проведення гостьових лекцій, запровадити викладання фахових дисциплін англійською мовою, що дасть змогу полегшити процес складання вступних іспитів до магістратури та аспірантури і сприятиме подальшому працевлаштуванню випускників до міжнародних компаній.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП «Облік і оподаткування» ПДАУ розроблена відповідно до вимог, наявних до освітньо-професійних програм у Законі України «Про вищу освіту» та Стандарті вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для першого (бакалаврського) рівня, затвердженого Наказом МОН України № 1260 від 19.11.2018 р. з урахуванням змін до Стандарту вищої освіти, внесених наказом МОН України № 842 від 13.06.2024 р. В профілі ОП «Облік і оподаткування» наведена загальна інформація, мета, характеристика програми (опис предметної області, орієнтація, фокус та особливості програми), придатність до працевлаштування, вимоги до викладання, навчання та оцінювання, перелік програмних компетентностей та результатів навчання, форми атестації здобувачів вищої освіти, принципи та вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та перелік компонент ОП. На основі вивчення силабусів, наповнення ОК у системі дистанційного навчання ПДАУ (<https://tinyurl.com/2szs9t3c>), зустрічей з учасниками фокус-груп ЕГ підтверджено, що наведені в ОП матриці відповідності компонентів ОП програмним компетентностям та результатам навчання забезпечують набуття результатів навчання ОП, наявних у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. В ОП «Облік і оподаткування» додано спеціальні компетентності (СК 12 та СК 13), а також програмні результати навчання (ПРН 24 та ПРН 25), що забезпечують її унікальність та відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

За ОП присвоєння професійних кваліфікацій не передбачено.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета ОП полягає у підготовці «у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування, здатних вирішувати складні спеціалізовані завдання та розв'язувати практичні проблеми у професійній діяльності з урахуванням розвитку сучасних технологій, ... забезпечувати ефективний обліково-аналітичний супровід підприємств різних форм власності (зокрема підприємств агробізнесу)», що відповідає місії зі Стратегії розвитку ПДАУ на 2024-2030 рр. (<https://tinyurl.com/5b4kz5b8>), у якій зазначається, зокрема «гармонійне поєднання аграрно-продовольчої, адміністративно-управлінської ... сфер підготовки висококваліфікованих фахівців, з урахуванням національно-патріотичних інтересів, індивідуальних освітніх особливостей та потреб усіх зацікавлених сторін». Відповідно до стратегічних цілей (напрямків) розвитку ЗВО у сфері освіти (А.1) зі Стратегії ПДАУ у ОП чітко простежується виконання цілей: А.1.2 Створення умов для набуття здобувачами вищої освіти компетентностей відповідно до потреб ринку праці на регіональному, національному та світовому рівнях (внаслідок практикоорієнтованого підходу до навчання); А.1.3 Забезпечення студентоцентрованого підходу, врахування індивідуальних освітніх особливостей та потреб здобувачів вищої освіти (через створення можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії через вибір вибіркового ОК, перезарахування результатів неформальної та інформальної освіти, можливості участі у програмах академічної мобільності тощо); А.1.4 Формування безпечного, комфортного та доступного освітнього інформаційно-цифровізаційного середовища (шляхом створення умов для освітнього процесу із використанням технологій дистанційного навчання, проведення занять в укриттях, наявності студентських просторів, цифровізації освітнього процесу: АСУ ПДАУ (<https://tinyurl.com/2kkpr6wa>) та система дистанційного навчання ПДАУ (<https://tinyurl.com/2szs9t3c>)). ОП враховує стратегічні цілі розвитку у сфері науки (В.2) Стратегії ПДАУ, зокрема В.2.1 Забезпечення умов для наукових досліджень університетської спільноти (підтверджується активною науковою роботою НПП, долучених до освітнього процесу за ОП (<https://tinyurl.com/3bpuswfa>), та здобувачів вищої освіти, що

підтверджується їх участю в конференціях, конкурсах наукових робіт (<https://tinyurl.com/42v9s5u7>). Також підтверджено долучення ОП до виконання стратегічних цілей розвитку ПДАУ: С.3.1 Налагодження співпраці та розбудова партнерських відносин із лідерами освіти, науки і бізнесу (участь представників роботодавців та академічної спільноти у зустрічах з ЕГ (з роботодавцями та відкрита зустріч)); С.3.3 Створення доброї репутації, сприяння реалізації потенціалу працівників, здобувачів і випускників для втілення суспільного визнання їхніх переваг (підтверджено здобувачами, НПП, випускниками та роботодавцями під час зустрічей з ЕГ).

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Цілі ОП, виражені в ПРН, визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, що було підтверджено під час інтерв'ювання учасників на зустрічах ЕГ й аналізу документів, наявних на сайті ЗВО (зокрема, таблиць за результатами обговорення проєктів ОП (<https://tinyurl.com/2s4kcmdr>). Зокрема, передмова до ОП та спілкування з учасниками фокус-груп підтвердили залучення до цього процесу здобувачів (підтверджено Татарець К., Клишою О.) та представників від роботодавців (Пилипенко Н., представниця ГУ ДКСУ у Полтавській обл., Литвиненко В., представник ГУ ДПСУ в Полтавській обл., підтвердили свою участь у обговоренні та рецензуванні ОП). До обговорення та рецензування ОП долучалися представники акад. спільноти, що було підтверджено ними на відкритій зустрічі (Дубініна М., МНАУ, Гнатишин Л., ЛНУ природокористування). У 2022 році в ОП були враховані пропозиції Яколенка В. (роботодавці) щодо вилучення навчальної практики зі вступу за фахом на користь збільшення кредитності та змісту інших практик; Гнатишин Л. (акад. спільнота) щодо збільшення обсягу фахових ОК, які є складовими ЄФВВ при вступі до магістратури; Тараненка Я. (випускник) щодо уникнення деякого дублювання тем окремих ОК (вилучено ОК «Економічний аналіз»); Гуцаленко Л. щодо перенесення ОК «Методологія наукових досліджень у обліку» в блок професійних дисциплін. У 2023 році в ОП були враховані пропозиції Хуторянської В., Гордієнко О. (роботодавці), Маренич Т. (акад. спільнота), Тютюнник І. (випускниця), Пятецької В. (здобувачка) щодо розширення переліку вибіркового ОК; Бережної Д. щодо включення до переліку обов'язкових ОК дисципліни «Облік у галузях економіки»; Муравського В. (акад. спільнота) щодо введення практики з ОК «Бухгалтерський облік»; Кравця О. (роботодавці) щодо введення практики з ОК «Звітність підприємств». У 2024 році в ОП були враховані пропозиції Дубініної М. (акад. спільнота) щодо змін послідовності вивчення ОК «Фінансовий облік» та «Облік в галузях економіки»; Карпенко Н. (роботодавці) щодо розширення тематики ОК «Облік у суб'єктів державного сектору»; Хоменко А. (здобувачка) щодо уніфікації тем виробничих практик. Логічним продовженням цієї ОП є ОП, яка започаткована у 2025 в межах перейменованої спеціальності Д1 «Облік і оподаткування», при обговоренні якої враховані пропозиції роботодавців щодо використання програмних продуктів в управлінському обліку (MASTER:Бухгалтерія) та в обліку суб'єктів державного сектору (ISpro). Окремі пропозиції зацікавлених сторін до ОП не були враховані, з відповідною аргументацією у таблицях обговорення (зокрема заборона СВО змінити ПРН, наявність подібних ОК у ОП цієї спеціальності за іншим рівнем ВО тощо), про що було повідомлено їх авторів.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ПРН, що заявлені в ОП, є актуальними й затребуваними роботодавцями, представниками освітньо-наукової спільноти, що підтверджується ними на зустрічах з ЕГ та у таблицях обговорення проєктів ОП. Перелік ПРН враховує основні вимоги, що висувуються до фахівців з обліку та оподаткування (вирішувати складні спеціалізовані завдання та розв'язувати практичні проблеми у професійній діяльності з урахуванням розвитку сучасних технологій; спроможних забезпечувати ефективний обліково-аналітичний супровід підприємств різних форм власності (зокрема підприємств агробізнесу) та ідентифікувати ризики їх діяльності в умовах невизначеності). ЕГ підтверджено, що основні тенденції розвитку спеціальності досліджуються через проведення наукових конференцій, спільних заходів із представниками інших ЗВО (у т.ч. аграрного спрямування), роботодавцями (укладені договори з ними: <https://tinyurl.com/3nffa64f> та перелік спільних заходів: <https://tinyurl.com/3dtxjvuz>), підтверджуються публікаціями Канцедал Н., Яловеги Л., Леги О., Зорі О., Єрмолаєвої М., Тютюнник С. та інших, та враховані в унікальних ПРН 24, ПРН 25 та СК 12, СК 13 ОП. Регіональний та галузевий контексти в межах ОП враховуються у темах курсових робіт, базах практик, розв'язуванні ситуативних задач на практичних заняттях, підготовці наукових публікацій, доповідей на конференціях ЗДВО. Також, зважаючи на те, що у особливостях ОП є акцентування на підприємства аграрного бізнесу, у ОП наявна ОК 27 «Облік і оподаткування діяльності фермерських господарств». При розробці цілей та основних результатів ОП було взято до уваги досвід споріднених програм, що реалізуються у таких ЗВО: НУ «Львівська політехніка», НТУ «ХПІ», НУБІП, ЗУНУ, Сумський НАУ, НУ «Полтавська політехніка», Полтавський університет економіки і торгівлі (у т.ч. через участь в обговореннях проєктів ОП цих ЗВО, спільних освітньо-наукових заходів). У результаті аналізу цих освітніх програм в ОП було включено актуальні ОК, наприклад, ОК щодо обліку у державному секторі економіки, управлінського обліку, обліку в різних галузях; доповнено ОП унікальними компетентностями та ПРН; здійснене акцентування на агробізнес, що дало змогу підкреслити її особливості. В ОП також були враховані зарубіжні практики, зокрема ОП Вроцлавського економічного університету, Краківського економічного університету, Празького університету економіки та бізнесу (щодо оптимального розподілу кредитів між ОК, застосування інтерактивних методів навчання). Врахування європейського досвіду дозволило сформулювати логічну послідовність та поєднання різних видів підготовки (навчальні дисципліни, практики) із врахуванням практикорієнтованого підходу та забезпеченням можливості формування власної індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти. На основі проведеного аналізу ЕГ вважає, що ОП в

цілому дозволяє досягти ПРН, передбачені стандартом з урахуванням галузевого та регіонального контексту, що сприяє її конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП «Облік і оподаткування» ПДАУ розроблена відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» та Стандарту вищої освіти; спрямована на формування компетентностей, які забезпечують фахову підготовку фахівців з обліку та оподаткування для сучасного ринку праці. Цілі ОП відповідають вимогам стейкхолдерів, включаючи здобувачів вищої освіти, роботодавців та академічну спільноту, які брали участь у обговоренні проєктів ОП і вносили свої пропозиції. ОП є практикоорієнтованою, націлена на підготовку висококваліфікованих фахівців у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування, спроможних забезпечувати ефективний обліково-аналітичний супровід підприємств різних форм власності (зокрема підприємств агробізнесу). ОП враховує регіональні та галузеві потреби, такі як аграрне спрямування регіону та ПДАУ, розвиток м'яких навичок здобувачів вищої освіти. Отже, ОП відповідає вимогам Критерію 1 Проєктування та цілі освітньої програми.

Недоліки

Недоліків за Критерієм 1 не виявлено.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту ОП у новій редакції ОП (до початку 2025-2026 навчального року): забезпечити дотримання норм діловодства при рецензуванні ОП (зокрема, щодо наявності дат у рецензіях).

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг ОП, що реалізується у ПДАУ, у кредитах ЄКТС відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» (<https://tinyurl.com/5n83kckm>), Стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» для першого (бакалаврського) рівня (<https://tinyurl.com/5n8dw6rh>), Положенню про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://tinyurl.com/2bjr3dj5>), і становить 240 кредитів ЄКТС. ОП складається з обов'язкової (180 кр., 75 %) і вибіркової частини (60 кр., 25 %). Практична підготовка (31,5 кр.) представлена навчальною і виробничою практикою. Навчальна практика передбачає такі види: «Бухгалтерський практикум», «Звітність підприємств», «Облік у галузях економіки», «Первинний облік» «Фінансовий облік»; виробнича – «Комплексна зі спеціальності» та «Технологічна зі спеціальності». Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти відбувається у формі підготовки і складання атестаційного кваліфікаційного екзамену за спеціальністю (ОК 44) обсягом 1,5 кр. Вибіркова складова ОП передбачає вибір дисциплін загальної (8 од.) і професійної підготовки (8 од.). ЕГ дійшла висновку, що обсяг ОП відповідає вимогам чинного законодавства щодо навчального навантаження для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, зокрема Стандарту вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» від 19.11.2018 р. № 1260.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП має чітку структуру. Загальна підготовка здобувачів забезпечується ОК 01-ОК 8, професійна – через вивчення ОК 09-ОК 36, практична – через навчальну і виробничу практику. ОК логічно взаємопов'язані між собою, що ілюструє структурно-логічна схема. Знання, набуті під час опанування ОК, формують необхідну базу знань, потрібну для проходження навчальних і виробничих практик. До прикладу, вивчивши ОК «Бухгалтерський облік», здобувачі мають можливість закріпити одержані знання на навчальній практиці з первинного обліку. Зміст ОП побудовано таким чином, аби було забезпечено надання необхідних попередніх знань та навичок для засвоєння кожної ОК (ОК «Бухгалтерський облік» є основою для вивчення ОК «Фінансовий облік» і т.д.), а також формування загальнокультурних, громадянських компетентностей і досягнення ПРН ОП. Проте, досягнення ПРН 12 через спеціалізовані комп'ютерні дисципліни забезпечено фрагментарно, оскільки, передбачено лише 1 ОК - ОК 18 «Інформаційні системи і технології в обліку», яка вивчається в 4-ому семестрі. Тобто ні на 3, ні на 4 курсах ПРН 12 не поглиблюється. Відповідно до матриці досягнення ПРН 14 уможливорюється через ОК 11, 18, 27 і 44. Однак, лише 1 ОК з наведеного переліку передбачає ґрунтовне опанування ІСІТ (Універсал7, М.Е.Doc, Мастер: Бухгалтерія, Agri:Analytica, FreeZvit). В цілому ОК становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої в описі предметної області, мети ОП, ЗК, СК та ПРН. Слід відмітити, що не передбачено в ОП такої ОК, як «Облік у банках». Однак, відповідно до наскрізної програми практики (<https://tinyurl.com/4tbcsey2>) студенти можуть проходити виробничу практику «Технологічна зі спеціальності» на прикладі банків (Т.2-Т.6 пов'язані з вивченням обліку різних об'єктів). Не опанувавши ОК «Облік у банках», зробити це складно. Виробнича практика «Комплексна зі спеціальності» (розділ 1.7 наскрізної програми практики: <https://tinyurl.com/4tbcsey2>) також передбачає можливість її проходження у банках. За таких умов слід вивчити облік податкових розрахунків, управлінський облік і звітність у банках, що теж ускладнюється відсутністю знань з ОК «Облік у банках». На зустрічі з авторами відомостей про самооцінювання доц. Світланю Тютюнник було зазначено, що саме їй належить пропозиція включення до робочих програм практик банків як можливих баз для проходження практик, адже частина студентів вивчає «Облік у банках» як вибірку. Водночас, на зустрічі зі студентами було підтверджено, що вони обрали цю ОК як вибірку. Наявність посібника з цієї ОК, виданого викладачами кафедри обліку і оподаткування у 2023 р. (автори: Прийдак Т., Лега О., Яловега Л., Тютюнник С.), також підтверджує доцільність введення цієї навчальної дисципліни до складу обов'язкових ОК на рівні ОП.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Результати аналізу ОП (<https://tinyurl.com/2ck687vp>), силабусів і робочих програм (<https://tinyurl.com/jf6tehe7>), наскрізної програми практики (<https://tinyurl.com/4tbcsey2>) свідчать, що ОП відповідає предметній області спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Вона спрямована на формування у здобувачів здатності до розв'язання різних завдань і проблем обліку, аналізу, аудиту, оподаткування і забезпечує можливість оволодіти методами, методиками та технологіями, необхідними для практичного використання у професійній діяльності. Змістом ОП передбачено обов'язкові та вибіркові компоненти (<https://tinyurl.com/jf6tehe7>), практичну підготовку, що представлена навчальною і виробничою практикою (<https://tinyurl.com/4tbcsey2>). Навчальна практика передбачає такі види: «Бухгалтерський практикум», «Звітність підприємств», «Облік у галузях економіки», «Первинний облік» «Фінансовий облік»; виробнича – «Комплексна зі спеціальності» та «Технологічна зі спеціальності». Вивчення ОК, проходження зазначених видів практик і складання атестаційного кваліфікаційного екзамену за спеціальністю спрямовані на формування загальних та професійних компетентностей, необхідних для якісного вирішення завдань у галузі обліку, аналізу, аудиту та оподаткування. Зміст ОК дозволяє здобувачам вищої освіти навчитися використовувати обладнання та інструменти (ліценз. програм. Універсал7, М.Е.Doc, Мастер: Бухгалтерія, Agri:Analytica, FreeZvit), які випускник повинен вміти використовувати у професійній діяльності. Відтак, зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

В ОП передбачено можливість побудови індивідуальної освітньої траєкторії для кожного здобувача, що здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://tinyurl.com/2bjr3dj5>) та Положення про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін в ПДАУ» (<https://tinyurl.com/4zf9zfbf>). Вибіркова складова ОП передбачає вибір дисциплін загальної (8 од.) і професійної підготовки (8 од.). Вибір здобувачами дисциплін загальним обсягом 60 кредитів (16 ОК) відбувається шляхом обрання міжфакультетських вибіркових ОК (12 кредитів, 4 дисципліни по 3 кредити); факультетських вибіркових ОК (16 кредитів, 4 дисципліни по 4 кредити); вибіркових фахових ОК (32 кредити, 8 дисциплін по 4 кредити). Здобувачі вищої освіти починають вивчати вибіркові ОК із 3 семестру. На 2 та 3 курсах вони обирають по 2 ОК з кожного каталогу вибіркових ОК: міжфакультетського, факультетського та фахового; на четвертому курсі - вивчають ще 4 вибіркові фахові ОК. Процедура вибору включає кілька етапів: інформування про терміни, перелік і зміст вибіркових ОК (<https://tinyurl.com/5zbhb6f9>); здійснення вибору через АСУ ПДАУ (<https://tinyurl.com/2v3vfm6p>); опрацювання деканатом та навчальним відділом результатів вибору, формування і коригування академічних груп. Цінним є використання Інструкції щодо вибору навчальних дисциплін через робоче місце (кабінет) студента ПДАУ (<https://tinyurl.com/2hz58rc8>). На зустрічі зі здобувачами це підтверджено, зокрема Кариною Татарець і Клишою Олександром було озвучено про етапи вибору і встановлення пріоритетності для кожної ОК при здійсненні вибору. Якщо для вивчення вибіркової ОК не набирається група, то вони потрапляють на вивчення іншої ОК, для якої поставили пріоритет «2» або «3». Відповідно до п. 2.4.4 Положення про забезпечення права на вибір навчальних

дисциплін в ПДАУ» (<https://tinyurl.com/4zf9zfbf>) чисельність здобувачів вищої освіти в академічній групі з вивчення вибіркових фахових ОК повинна складати від 20 до 25 осіб. (міжфакультетських вибіркових ОК - від 20 до 30 осіб). Однак, права здобувачів вищої освіти на вибір не порушуються, адже у разі, якщо не набирається група для вивчення ОК за першим пріоритетом, то формується за другим. Відповідно здобувачі вищої освіти все одно вивчають ОК, обрану ними. Перед процедурою вибору начальник навчального відділу Віктор Ляшенко проводить організаційну зустріч і надає вичерпну інформацію про те, яким чином слід здійснювати вибір ОК (<https://tinyurl.com/3e3pz2zx>). Це підтверджено на зустрічі з адмінперсоналом. В ЗВО систематично проводяться опитування здобувачів щодо реалізації можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії (<https://tinyurl.com/5n77rdmm>). Випускники на фокус-групі теж підтвердили, що процедура вибору ОК в ЗВО зреалізована на належному рівні.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Механізм забезпечення практичної підготовки урегульовано Положенням про проведення практики студентів ПДАУ (<https://tinyurl.com/3v9u5kem>). На практичну підготовку за даною ОП передбачено 31,5 кредитів (навчальна практика – 19,5 кр., 13 тижнів; виробнича практика – 12 кр., 8 тижнів). Навчальна практика передбачає такі види практик: «Бухгалтерський практикум» (3 кр., 2 тижні), «Звітність підприємств» (3 кр., 2 тижні), «Облік у галузях економіки» (4,5 кр., 3 тижні), «Первинний облік» (4,5 кр., 3 тижні), «Фінансовий облік» (4,5 кр., 3 тижні); виробнича – «Комплексна зі спеціальності» (6 кр., 4 тижні) та «Технологічна зі спеціальності» (6 кр., 4 тижні). Вимоги до практик визначені Наскрісною програмою практики (<https://tinyurl.com/4tbcsye2>) і окремими робочими програмами, отриманими на запит ЄГ. Наскрісною програмою практики визначено компетентності, які формуються внаслідок проходження практик: ЗК01-ЗК04; ЗК6; ЗК8; ЗК9; ЗК12; СК02; СК03; СК05; СК10. Навчальна практика проводиться у навчальних аудиторіях, лабораторіях і на інших об'єктах. Виробнича практика проводиться на базах практик. Перед проходженням виробничої практики обов'язково укладаються відповідні договори з базами практик. За результатами проходження виробничої практики здобувач подає звіт із практики разом зі щоденником на кафедру для реєстрації та керівнику практики. У щоденнику практики здобувач у хронологічному порядку відображає зміст роботи, яка ним виконувалася під час практики роботи з коротким її аналізом. Текст звіту з практики перевіряється на наявність текстових запозичень згідно з Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в Полтавському державному аграрному університеті (<https://tinyurl.com/2s43w3s8>) з використанням програмного продукту, обраного здобувачем вищої освіти. Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, круглих столів, конференціях, та інших заходах (<https://tinyurl.com/mrynzxwd>). Здобувачі вищої освіти мають змогу проходити опитування «Практика очима студентів», що є досить важливим (<https://tinyurl.com/57mwu75y>). Зустрічі з роботодавцями дають підстави констатувати, що на захистах звітів з практики роботодавці не є присутніми. Однак, результати проведених зустрічей з фокус-групами (стейкхолдерами, випускниками, студентами) підтверджують, що обрані бази практики дозволяють забезпечити набуття визначених Наскрісною програмою практики ПРН.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

За аналізованою ОП передбачено набуття здобувачами м'яких соціальних навичок (soft skills), що відбувається в процесі вивчення низки ОК, зокрема ОК 1 «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», ОК 2 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ОК 3 «Історія та культура України», ОК 4 «Правознавство», ОК 5 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», ОК 7 «Фізичне виховання». ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; ЗК03. Здатність працювати в команді; ЗК04. Здатність працювати автономно формуються внаслідок участі здобувачів вищої освіти у конкурсах студентських наукових робіт (<https://tinyurl.com/5dr8fzzf>), студентському науковому гуртку «Клуб сучасного бухгалтера» (<https://tinyurl.com/5e4cjt5>), виступів із доповідями на конференціях, які проводяться в ПДАУ (28.03.2024 р., 31.10.2024 р.). Заходи неформальної освіти також сприяють розвитку soft skills, до прикладу, Тренінг «Meta skills – ключові навички для професійного та особистого успіху» (<https://tinyurl.com/yhwskkw2>) або «Пізнавально-розважальний квест під час навчальної практики» (<https://tinyurl.com/2v382cad>). ЄГ встановлено, що ЗВО пропонує додаткові можливості для отримання таких навичок за рахунок участі у спортивних заходах, гуртках («Клуб сучасного бухгалтера, керівник – Л. Яловега: <https://tinyurl.com/yz3mspwj>), благодійних акціях тощо.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Обсяг ОП відображає фактичне навантаження здобувачів вищої освіти і є відповідним для досягнення цілей ОП та ПРН. Співвідношення обсягу окремих ОК (у кред. ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в ПДАУ» (<https://tinyurl.com/2bjr3dj5>) та «Положенням про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти ПДАУ» (<https://tinyurl.com/3n54re6k>). Навантаження складається з навчальних занять (лекцій, практичних занять), самостійної роботи і проходження контрольних заходів, на які розподіляються кредити, встановлені для ОК. Кількість передбачених кредитів на ОК

перераховується в години, які розподіляються на контактні години та самостійну роботу. Згідно з п. 1.4 Положення про організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти ПДАУ (<https://tinyurl.com/3n54ge6k>) час, відведений на самостійну роботу здобувача вищої освіти відповідної освітньої програми, регламентується навчальним планом і робочим навчальним планом і повинен становити не менше 1/3 та не більше 2/3 загального часу, відведеного на опанування ОК. Навчальний час у розрізі обов'язкових та вибіркокових дисциплін, його обсяг в годинах та кредитах ЄКТС, співвідношення аудиторних занять та самостійної роботи відображено в навчальному плані. Співвідношення обсягу аудиторних занять і самостійної роботи визначається з урахуванням специфіки та змісту освітніх компонентів та відповідає встановленим нормам. Структурою ОП передбачає обов'язкові (180 кред.) та вибіркокові (60 кред.) ОК. Обов'язкові ОК охоплюють дисципліни загальної підготовки (29 кред.) та професійної підготовки (118 кред.); 5 навчальних (19,5 кред.) та 2 виробничі практики (12 кред.); підготовку та складання атестаційного кваліфікаційного екзамену за спеціальністю (1,5 кред.). Аналіз обсягу ОП та її окремих освітніх компонентів і співвідношення аудиторної та самостійної роботи дає змогу експертній групі стверджувати, що обсяг освітніх компонентів відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів та дозволяє досягти програмні результати навчання. У навчальному плані аналізованої ОП, обсяг, відведений на дисципліни загальної підготовки, становить 870 год. (із них аудиторні заняття – 330 год. (37,9%), самостійна робота – 540 год. (62,1 %)); на дисципліни професійної підготовки – 3540 год. (в т.ч. аудиторні заняття – 1118 год. (31,6%), самостійна робота – 2422 год. (68,4 %)). Години самостійної роботи з жодної ОК не перевищують встановлені норми. ОП забезпечує формування та розвиток низки загальнокультурних та громадянських компетентностей. У ЗВО проводяться заходи щодо моніторингу навантаженості здобувачів вищої освіти шляхом їх анкетування (<https://tinyurl.com/59n5ebt2>), де студенти зазначають про достатність часу, що відводиться на виконання завдань і вивчення всіх навчальних дисциплін.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Структура ОП та освітні компоненти забезпечують належний рівень практико-орієнтованості ОП, що обумовлюється достатнім обсягом практичної підготовки – 31,5 кредитів ЄКТС, часткою практичних занять в загальному обсязі аудиторних годин – 56,8%. Практична підготовка представлена навчальною і виробничою практикою. Навчальна практика передбачає такі види: «Бухгалтерський практикум», «Звітність підприємств», «Облік у галузях економіки», «Первинний облік» «Фінансовий облік»; виробнича – «Комплексна зі спеціальності» та «Технологічна зі спеціальності». Для кожної практики розроблено окрему робочу програму. Також існує Наскрізна програма практики (<https://tinyurl.com/mryec87n>), в якій прописано перелік компетентностей і ПРН, формуванню яких сприяє проходження практики. Окремі ОК також мають практичну спрямованість, як і виконання курсових робіт на базі господарюючих суб'єктів. В ЗВО передбачена можливість підготовки здобувачів за дуальною освітою (<https://tinyurl.com/uc5uh99j>), однак на аналізованій ОП підготовка здобувачів за дуальною формою не здійснюється. Механізм проведення практичної підготовки врегульовано Положенням про проведення практики студентів ПДАУ (<https://tinyurl.com/3v9u5kem>). Традиційно для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за ОП «Облік і оподаткування» проводяться установчі збори з питань проходження практики, звітування за її результатами Координатором практики Тетяною Мокієнко (<https://tinyurl.com/42fff5jz>). Вона розповідає про порядок заповнення звітної документації та вимоги до оформлення звіту з практики. За результатами проходження виробничих практик формуються і захищаються звіти з практик, які оцінюються диференційованим заліком після відповідних захистів, які уможливаються після проведення перевірки на наявність текстових збігів.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Указом Президента України №722/2019 (<http://surl.li/reysgm>) передбачено дотримання цілей сталого розвитку (ЦСР). Аналізована ОП характеризується спрямованістю на їх досягнення. Зокрема, ОП містить ОК, які дозволяють забезпечити набуття здобувачами компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, зокрема: ОК 6 «Університетська освіта», ОК 15 «Економічна теорія», ОК 18 «Інформаційні системи і технології в обліку». Залучення здобувачів ОП до участі в наукових конференціях та конкурсах, тренінгах також сприяє набуття ними компетентностей щодо досягнення цілей сталого розвитку. У ЗВО активно функціонує Ресурсний центр зі сталого розвитку, який проводить багато цікавих заходів, спрямованих на поглиблення знань щодо ЦСР (<https://tinyurl.com/rd5z8dzt>). Це визначено на фокус-групі, де його представник Дем'яненко Наталія окреслила заходи, які здійснюються в ЗВО задля посилення рівня обізнаності з ЦСР. Зокрема, вона наголосила на наявності спеціального кабінету, укомплектованого відповідними приладами (кубиками тощо) і оголосила, що метою діяльності Ресурсного центру зі сталого розвитку Полтавського державного аграрного університету є сприяння запровадженню принципів сталого розвитку в освітній процес, наукові дослідження та практичну діяльність. Центр підтримує інноваційні ініціативи, розвиває партнерство із громадськими організаціями і бізнесом й сприяє екологічній, економічній і соціальній гармонії Полтавської області та України в цілому. У ЗВО забезпечується гендерна рівність (ЦСР 5). Отже, загалом навчання за аналізованою ОП направлене на досягнення ЦСР.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОП має чітку структуру. В ній передбачено 16 вибірових ОК (60 кр.), чим забезпечено можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, які шляхом вибору міжфакультетських вибірових ОК (12 кредитів, 4 дисципліни по 3 кредити); факультетських вибірових ОК (16 кредитів, 4 дисципліни по 4 кредити); вибірових фахових ОК (32 кредити, 8 дисциплін по 4 кредити) мають змогу реалізувати своє право та сформувані індивідуальну освітню траєкторію. На другому та третьому курсах вони обирають по дві дисципліни з кожного каталогу вибірових ОК: міжфакультетського, факультетського та фахового; на четвертому курсі - вивчають ще 4 вибірові фахові дисципліни. ОП характеризується практико-орієнтованістю, адже здобувачі вищої освіти проходять навчальну практику («Бухгалтерський практикум», «Звітність підприємств», «Облік у галузях економіки», «Первинний облік» «Фінансовий облік») та виробничу, зокрема «Комплексну зі спеціальності» та «Технологічну зі спеціальності», виконують курсові роботи на базі підприємств та організацій. ОП забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, зокрема завдяки функціонуванню в ПДАУ Ресурсного центру зі сталого розвитку. Процедура вибору ОК, яка включає кілька етапів і здійснюється через АСУ, реалізовано на належному рівні. Зокрема, забезпечено можливість встановлення пріоритетності для кожної ОК, що обирається здобувачем вищої освіти. У будь-якому разі здобувач вищої освіти має змогу опановувати ту вибірову ОК, яку власне ним обрано, за першим, другим чи третім пріоритетом.

Недоліки

1. Досягнення ПРН 12 «Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування» через спеціалізовані комп'ютерні дисципліни забезпечено передбаченими ОК фрагментарно, оскільки, аналізована ОП містить лише одну ОК, у назві якої наявне поняття «інформаційні системи» (ОК 18 «Інформаційні системи і технології в обліку», яка вивчається в 4-ому семестрі). Таким чином, ні на 3-му, ні на 4-ому курсах навчання заявлений ПРН не поглиблюється під час вивчення спеціалізованих комп'ютерних дисциплін. Відтак, лише одна ОК передбачає ґрунтовне опанування інформаційних систем і технологій (ліценз. програм. Універсал7, М.Е.Дос, Мастер: Бухгалтерія, Agri:Analytica, FreeZvit). 2. Відсутність в ОП у складі обов'язкових ОК навчальної дисципліни «Облік у банках» ускладнює можливість проходження виробничої практики «Технологічна зі спеціальності» на прикладі банків. Так, відповідно до наскрізної програми практики (<https://tinyurl.com/4tbcsye2>) студенти можуть її проходити на прикладі банків. Змістом практики визначено тему 2, тему 3, тему 4, тему 5, тему 6, які пов'язані з вивченням обліку різних об'єктів. Не опанувавши ОК «Облік у банках» зробити це вкрай складно. Виробнича практика «Комплексна зі спеціальності» (розділ 1.7 наскрізної програми практики: <https://tinyurl.com/4tbcsye2>) також передбачає можливість її проходження у банках. За таких умов слід вивчити облік податкових розрахунків, управлінський облік і звітність у банках, що теж ускладнюється відсутністю знань з ОК «Облік у банках». 3. У НП здобувачів заочної форми навчання переважна кількість аудиторних занять та «спарені» заліково-екзаменаційні сесії проводяться лише у весняному семестрі, що збільшує навантаження на здобувачів вищої освіти.

Рекомендації

Розробникам ОП «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» до початку 2025-2026 н.р.: 1. Модернізувати ОП, передбачивши в ній також інші ОК, окрім ОК 18 «Інформаційні системи і технології в обліку», які б дозволили ґрунтовно опанувати інформаційні системи і технології з використанням ліценз. програм. Універсал7, М.Е.Дос, Мастер: Бухгалтерія, Agri:Analytica, FreeZvit). 2. Проаналізувати ОП на предмет доцільності виокремлення в ній такої обов'язкової ОК, як «Облік у банках» задля полегшення проходження виробничої практики «Технологічна зі спеціальності» та «Комплексна зі спеціальності» на прикладі банків. 3. Внести зміни у графік освітнього процесу здобувачів заочної форми навчання з метою розділення сесій здобувачів у окремих навчальних семестрів для забезпечення їх збалансованого навчального навантаження.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Інформування абітурієнтів ПДАУ щодо особливостей вступу відбувається через окремо розроблену рубрику «Вступнику» на вебсайті ЗВО (<https://tinyurl.com/2razpnyс>), що містить: детальну інформацію про склад, особливості та результати діяльності приймальної комісії ЗВО, включно з особливостями прийому документів абітурієнтів (<https://tinyurl.com/mpk99pes>); інформування про всі реалізовані у ПДАУ спеціальності (<https://tinyurl.com/yh9me3bt>); вступні випробування (<https://tinyurl.com/3kneyzh4>) тощо. Окремої уваги потребує розділ «Інформація для вступників» (<https://tinyurl.com/45ywxdtf>), на якому абітурієнти можуть ознайомитись зі схематичною траєкторією вступу (календарний графік), переліком вагових коефіцієнтів, розрахувати конкурсний бал, заповнити онлайн-анкету для отримання додаткової консультації, дізнатись інформацію щодо можливих пільг, переглянути відеоінструкцію щодо особливостей вступу та багато іншого. В межах опитування фокус-груп та аналізу вебсайту ЗВО встановлено, що для інформування вступників в ПДАУ проводяться дні відкритих дверей (<https://tinyurl.com/45rfrdpx>, <https://tinyurl.com/3rkmmwk39>, <https://tinyurl.com/29wtd9an>) та підготовчі курси «для осіб, які мають закінчену середню освіту, а також учнів 11-х класів загальноосвітніх шкіл та професійно-технічних училищ, коледжів» (<https://tinyurl.com/ezwmtpme>), що є позитивною практикою. Абітурієнти вільно можуть ознайомитись із наказами на зарахування (<https://tinyurl.com/ye37b272>) та внутрішніми нормативними документами, які стосуються проведення вступних випробувань (<https://tinyurl.com/2cuzgrp24>), діяльності приймальної комісії (<https://tinyurl.com/2rxmmvbx>) та апеляційної комісії (<https://tinyurl.com/msybtc3c>). Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ПДАУ (2025 рік – <https://tinyurl.com/5a7czxz8>, 2024 рік – <https://tinyurl.com/2h4d3num>) розроблені відповідно до чинних Наказів МОНУ «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти». Після вивчення нормативної бази, що регулює порядок вступу до ЗВО та на досліджувану ОП зокрема, ЕГ не виявила дискримінаційних положень та встановила, що положення усіх документів є чіткими та зрозумілими. На зустрічі зі здобувачами за ОП було встановлено, що вони ознайомлені із розміщеною на вебсайті інформацією щодо вступу і вона є чіткою та зрозумілою, але при необхідності – можна було звернутись та отримати додаткову консультацію. З огляду на усе зазначене вище, ЕГ відмічає високий рівень всебічного інформування абітурієнтів стосовно вступу до ЗВО та на ОП зокрема.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти в ПДАУ (<https://tinyurl.com/5a7czxz8>) для конкурсного відбору на навчання для здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за ОП на основі ПЗСО та НРК5 передбачають подання результатів НМТ 2025 або 2024 року з чотирьох конкурсних предметів або НМТ 2023 або 2022 року з трьох конкурсних предметів (<https://tinyurl.com/zj99xd3c>). У пп. 7.8 Правил прийому чітко регламентовано порядок розрахунку конкурсного балу, що відповідає вимогам чинного законодавства. На зустрічі здобувачі за ОП підтвердили, що для вступу складали зазначені іспити. Обов'язковою умовою вступу є написання мотиваційного листа – вимоги до його написання та оцінювання оприлюднено на вебсайті ЗВО (<https://tinyurl.com/3tmtrwvt>). Крім того, визначено, що «при вступі на місця за кошти фізичних та/або юридичних осіб при конкурсному відборі для здобуття ступеня бакалавра осіб, які вступають на основі вже здобутого ступеня бакалавра, магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) за іншою спеціальністю, зараховуються результати фахового іспиту та розгляду мотиваційних листів». Відповідні програми вступних випробувань розміщені на вебсайті ПДАУ (<https://tinyurl.com/49mzxhe8>), затверджені відповідно до чинних Правил прийому, містять критерії оцінювання та відповідають вимогам законодавства. На зустрічі з допоміжними структурними підрозділами відповідальний секретар приймальної комісії повідомив, що Програми вступних випробувань оновлюються та затверджуються щорічно впродовж місяця після затвердження Правил прийому на навчання до ПДАУ, а також оприлюднюються для забезпечення можливості вступників попередньо з ним ознайомитись; комісії, відповідальні за розробку програм вступних випробувань в процесі їх перегляду мають можливість вносити будь-які зміни (оновлення літератури, актуальні тематики, інші зміни, пов'язані зі змінами у стандартах тощо) з огляду на професійні судження фахівців Ради з якості ПДАУ. Відповідно до ВС при вступі на основі НРК5 враховуються особливості ОП через перезарахування кредитів ЄКТС, згідно з Положенням про порядок визнання та перезарахування кредитів ЄКТС при вступі до ПДАУ (<https://tinyurl.com/4awnrhcn>). З огляду на усе зазначене вище, ЕГ відмічає, що Правила прийому на навчання за ОП враховують її особливості та відповідають вимогам чинного законодавства.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

У ПДАУ визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших ОП (зокрема під час академічної мобільності), регламентується рядом положень, основними з яких є Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу в ПДАУ (<https://tinyurl.com/26eury2y>) та Положення про організацію освітнього процесу у ПДАУ (<https://tinyurl.com/zenzzdrt>); окремі аспекти визнання таких результатів висвітлюються і в інших нормативних актах ЗВО, розміщених у вільному доступі (<https://tinyurl.com/mr2thmms>). Визнання результатів навчання здобувачів здійснюється на основі ЄКТС; відповідно до ВС, якщо у ЗВО-партнера не використовується ЄКТС, то може бути застосована внутрішня система оцінювання того закладу для кореляції результатів. Основою для визнання є досягнення результатів навчання, які можуть бути зафіксовані в офіційних документах (академічних довідках, додатках до дипломів) і зіставлені з освітніми компонентами ОП. Алгоритм визнання детально описано на вебсайті кафедри (<https://tinyurl.com/mr3tj2ny>). Відповідно до пп. 1.3 Положення про

академічну мобільність процедура передбачає обов'язкове підписання партнерського договору між ЗВО та закладом-партнером. Здобувач укладає договір академічної мобільності, який є підставою для подальшого визнання результатів навчання. Угоди з закладами-партнерами оприлюднено на вебсайті кафедри (<https://tinyurl.com/4jwup4wd>). Після завершення мобільності результати (зокрема набуті кредити) перезараховуються в ОП здобувача в ПДАУ, що здійснюється на підставі Learning Agreement, офіційних транскриптів, та з урахуванням вимог до результатів навчання, зазначених в ОП. Згідно з пп. 1.5 Положення про академічну мобільність, мобільність може бути кредитною (без здобуття ступеня, лише з досягненням певних результатів) або ступеневою (з отриманням документа про освіту). Належне документування та дотримання описуваного механізму підтверджується висвітленням на вебсторінці кафедри інформації про результати участі здобувачів у заходах академічної мобільності (<https://tinyurl.com/4nevhwtn>) у розділі «Результати програми» в розрізі навчальних років. За результатами зустрічей з фокус-групами та аналізу ВС встановлено, що інформування здобувачів вищої освіти про можливості академічної мобільності відбувається не лише через нормативно-правові документи, а й шляхом проведення кураторських годин, зустрічей з гарантом ОП, консультацій із відповідальними особами на кафедрах, через відділ міжнародних зв'язків, а також під час спільних заходів із закладами-партнерами. Здобувачами на зустрічі було підтверджено якість інформування, реальність участі академічної мобільності та визнання її результатів в освітньому процесі ПДАУ. Вивчаючи приклади академічної мобільності, наведені у ВС та на вебсайті кафедри, ЕГ встановила, що більшість випадків академічної мобільності здобувачів є внутрішньою (ЗВО України), та рекомендує посилене залучення здобувачів освіти до міжнародних програм академічної мобільності.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

У ПДАУ визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти регламентується Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти ПДАУ (<https://tinyurl.com/38hax4mr>); окремі аспекти визнання таких результатів висвітлюються і в інших нормативних актах ЗВО, розміщених у вільному доступі (<https://tinyurl.com/mr2thmms>). Право на визнання мають всі здобувачі, незалежно від рівня вищої освіти, у т.ч. переведені з інших ЗВО або поновлені на навчання (пп. 2.1). Процедура розпочинається з подання здобувачем заяви до деканату, до якої додається декларація про попереднє навчання та підтвердні документи (сертифікати, довідки, свідоцтва тощо). Рішення щодо подальшого розгляду приймається упродовж 10 робочих днів. Комісія здійснює порівняльний аналіз поданих РН з РН, передбаченими ОП, та ухвалює рішення про визнання або відмову (пп. 3.4-3.16). Процедура охоплює як ОК в цілому, так і їхні частини. Якщо заявлені РН не відповідають обов'язковій частині ОП, допускається їх зарахування до вибіркової частини (пп. 2.4-2.5). Алгоритм визнання детально описано на вебсайті кафедри (<https://tinyurl.com/5b79bex2>). Результати не визнаються, якщо отримані на тимчасово окупованих територіях або в державах-агресорах (пп. 2.10), а також якщо стосуються професій, що регулюються міжнародними договорами або окремими стандартами (п. 2.12). Посилання на ресурси неформальної освіти окремо висвітлено на вебсайті кафедри (<https://tinyurl.com/49c488aa>). Відповідно до ВС у ПДАУ може перезараховуватись такими РН не більше 25 % загального обсягу ОП, при цьому «обмеження враховує імовірність непідтвердження ЗВО РН, здобутих у неформ./інформ. освіті». Визнання РН за частиною ОК може здійснюватися до початку або впродовж семестру, в якому опановується ця ОК, проте не пізніше ніж за місяць до встановленої дати підсумкового контролю. Дотримання описуваного механізму підтверджується висвітленням на вебсторінці кафедри інформації про участь здобувачів освіти у заходах неформальної освіти та визнання їх результатів (<https://tinyurl.com/3843k3j7>) у розділі «Наші результати» в розрізі навчальних років. За результатами зустрічей з фокус-групами та аналізу ВС встановлено, що інформування здобувачів про можливості неформальної освіти відбувається на постійній основі гарантом, НПП, ОСС ЗВО, через інформацію на сайті тощо. Здобувачами на зустрічі було підтверджено якість інформування, реальність участі у заходах неформальної освіти та визнання її результатів в освітньому процесі ПДАУ. ЕГ відмічає позитивну практику формування РП Наталією Канцедаль в частині додавання переліку курсів/тренінгів відповідно до тем, в яких їх може бути зараховано, (ОК «Бухгалтерський облік» – <https://tinyurl.com/ykbtbstc>) та рекомендує дотримуватись такого порядку інформування у всіх РП всіма НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила прийому на навчання до ЗВО (та на ОП зокрема) є зрозумілими, чіткими та не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на офіційному сайті ПДАУ (підкритерій 3.1), вони повністю враховують особливості ОП та чинні вимоги МОНУ (підкритерій 3.2); механізми визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті чи інших ОП (у т.ч. в рамках академічної мобільності) є доступними для ознайомлення та послідовно дотримуються (підкритерій 3.3 та 3.4). ЕГ дійшла до висновку, що ОП має високий рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 3.1-3.4. Позитивні практики: 1. Практика активного інформування абітурієнтів про можливості вступу на ОП через організацію ЗВО Днів відкритих дверей та проведення підготовчих курсів для випускників на освітній рівень «бакалавр». 2. Наявність та доступність ефективних механізмів визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті та під час академічної мобільності; наявність реальних прикладів застосування цих механізмів на ОП та їх детальне висвітлення на вебсайті, що свідчить про практичну реалізацію та дієвість. Взірцеві або інноваційні практики відсутні.

Недоліки

Недоліки в контексті 3 критерію відсутні.

Рекомендації

1. До початку 2025-2026 н.р. для всебічного інформування здобувачів освіти в робочі програми навчальних дисциплін у розділ про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, додавати перелік курсів/тренінгів відповідно до тем, в які їх може бути зараховано, та підтримувати цю практику надалі. 2. До початку 2025-2026 н.р. для популяризації участі здобувачів вищої освіти у міжнародних програмах академічної мобільності провести відповідні агітаційні заходи (наприклад, запросити здобувачів, які вже брали участь у таких програмах, щоб вони поділились своїм досвідом), та підтримувати цю практику надалі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Організацію освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти в ПДАУ регламентовано Положенням про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/4mjdbw5>). Основними формами здобуття вищої освіти є інституційна: очна (денна) та заочна. Побудова освітнього процесу насамперед ґрунтується на Законах України «Про освіту» та «Про вищу освіту», постанові Кабінету Міністрів України щодо ліцензійних умов провадження освітньої діяльності й інших регуляторних документах. Відповідно до цих норм в ЗВО було розроблено низку внутрішніх документів (<https://tinyurl.com/4xfvz4k>). Студентоорієнтований підхід (<https://tinyurl.com/58w6crfh>) (підтверджено завідувачем кафедри обліку і оподаткування ПДАУ Канцедал Н.А. на зустрічі з гарантантами), взаємна повага і партнерство між учасниками освітнього процесу, академічна мобільність здобувачів вищої освіти та НПП, функціонування внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти, академічна доброчесність – основні засади організації освітнього процесу. Викладання відбувається у форматі лекцій, практичних занять, самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань, із застосуванням інтерактивних методик. Під час змішаного навчання активно застосовується Google Meet та Moodle. Доступ до системи Moodle було надано у відповідь на запит ЕГ, аналіз якого дав змогу встановити наявність в ОК силабусів, робочих програм, лекційного та практичного забезпечення до занять. Організація такого процесу передбачена в Положенні про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання у ПДАУ (<https://tinyurl.com/39skjybm>). На заняттях застосовуються презентаційні матеріали та інтерактивні методи, зокрема презентації, проектування професійних ситуацій, рольові ігри, метод «мікрофон», кейс-методи. Вибір відповідних методів навчання та викладання здійснюється з урахуванням змістового наповнення та особливостей відповідних ОК. Здобувачі мають можливість обирати дисципліни вільного вибору через електронний кабінет АСУ, що свідчить про гнучкість освітнього процесу та дотримання принципів академічної свободи. Політика стимулювання та мотивації студентів до індивідуальної активності задекларована у силабусах ОК і робочих програмах, які розроблені згідно з Положенням про РП навчальної дисципліни в ПДАУ (<https://tinyurl.com/2t9hkrjy>) і Методичними рекомендаціями щодо розроблення силабусу навчальної дисципліни (<https://tinyurl.com/52pcw3zw>). Вона передбачає участь у конкурсах наукових робіт, олімпіадах, наукових конференціях, виконання індивідуальних завдань та курсів неформальної освіти з можливістю отримання додаткових балів. Здобувачі вищої освіти задоволені формами та методами викладання, що підтверджується результатами опитування студентів (<https://tinyurl.com/yex48mwk>).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Під час аналізу ВС та взаємодії з фокус-групами здобувачів і НПП, ЕГ встановлено, що всім учасникам освітнього процесу вчасно надається повна та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а також порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. Силабуси та робочі програми, які розроблені згідно з Положенням про РП навчальної дисципліни (<https://tinyurl.com/2t9hkrjy>) і Методичними рекомендаціями щодо розроблення силабусу навчальної дисципліни (<https://tinyurl.com/52pcw3zw>), містять обсяг дисципліни, ЗК і СК,

ПРН, зміст дисципліни, політику курсу та рекомендовану літературу (не застарілу), інформацію про поточний та підсумковий контроль. Всі необхідні відомості про ОК надаються здобувачам на першому занятті. Силабуси та робочі програми дисциплін передбачають заохочувальні заходи для залучення здобувачів до науково-дослідної діяльності: участь у конкурсах, олімпіадах, конференціях із зазначенням кількості балів за окремі види робіт. Терміни та місце проведення різних видів навчальної роботи регламентовані у графіку освітнього процесу, передбачені у розкладі занять. На зустрічах з НПП та здобувачами ЕГ з'ясувала, що значний обсяг інформації розміщено в системі дистанційного навчання «Moodle» на інформаційній сторінці відповідної ОК. Вона також надається через інші засоби комунікації. На сайті ПДАУ розміщено затверджену ОП, наскрізну програму практик, програму атестації, методичні рекомендації для виконання курсових робіт та інші матеріали (<https://tinyurl.com/4ekendxf>), що забезпечують здобувачам можливість ознайомлення з метою, змістом, ПРН, формою контролю за ОК. Здобувачі та НПП через АСУ ПДАУ мають можливість використовувати розклад занять та електронний журнал (<https://asu.pdau.edu.ua/>). Для вибіркового освітніх ОК здобувачі ознайомлюються з цілями, змістом та критеріями оцінювання ще до початку занять, завдяки доступу до представлених силабусів (<https://tinyurl.com/2fp78b4d>). Це забезпечує усвідомлений вибір дисциплін. Під час зустрічей із здобувачами та випускниками це було підтверджено. Також не було встановлено наявності проблемних аспектів щодо оцінювання чи організації занять з боку викладачів, що забезпечують освітній процес на ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

На кафедрі обліку і оподаткування ПДАУ забезпечується високий рівень інтеграції навчального процесу та науково-дослідної роботи, що підтверджується активною участю студентів у наукових ініціативах. За результатами фокус-груп учасники освітнього процесу відзначили тісний зв'язок між навчанням і науковою діяльністю в межах освітньої програми. Здобувачі ОП є активними учасниками освітніх і наукових заходів, зокрема міжнародних і всеукраїнських конференцій (<https://tinyurl.com/4k3btptj>). Вони регулярно перемагають у всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт (<https://tinyurl.com/ywf8n7yt>). Так, у 2023-2024 н.р. на 1 етапі здобувачі вищої освіти даної ОП здобули дипломи 1 ступеня (О. Клиша), 2 ступеня (Л. Радченко) та 3 ступенів (В. Бондаренко, А. Турченко) (<https://tinyurl.com/4bf95ce>). На 2 етапі даного конкурсу грамотою «За новизну та креативність ідеї дослідження» нагороджено студента О. Клишу. На кафедрі обліку і оподаткування функціонує студентський науковий гурток «Клуб сучасного бухгалтера» (керівник – Л. Яловега) (<https://tinyurl.com/464xwbm7>). Здобувачі вищої освіти О. Ляшик та О. Клиша вибороти 1 місце на національному дебатовому турнірі серед студентів ЗВО України (<https://tinyurl.com/2dmd79xz>). При цьому О. Ляшик здобув почесну нагороду «найкращий гравець». На кафедрі створено сприятливі умови для дослідницької діяльності. Це підтверджено випускниками, зокрема зі слів Влади Ставицької, нею написано понад 20 тез за період навчання в ЗВО і це допомогло їй претендувати на здобуття іменної стипендії. Загалом ЕГ констатує можливість вибору баз для практики, тем курсових робіт, що забезпечує врахування наукових інтересів здобувачів під час навчання. НПП і здобувачі можуть вільно користуватися наукометричними базами даних та репозитарієм ПДАУ (<https://tinyurl.com/yc67e22h>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

У ПДАУ робочі програми і силабуси обов'язкових та вибіркового навчальних дисциплін підлягають щорічному перегляду та затвердженню. Це передбачено п. 1.7 Положення про робочу програму навчальної дисципліни (<https://tinyurl.com/2t9hkrjy>) та Методичними рекомендаціями щодо розроблення силабусу навчальної дисципліни (<https://tinyurl.com/52pcw3zw>). ЕГ за результатами аналізу робочих програм ОК (<https://tinyurl.com/2fp78b4d>) зазначає, що у джерелах, які рекомендуються для вивчення наводяться наукові здобутки НПП. Власні методичні розробки викладачів посилюють якість викладання ОК: навч. посіб. «Первинний облік у с.-г. підприємствах» (2020 р.) – ОК12, ОК34, ОК37, ОК39; підруч. «Фермерство та агротуризм: організ., облік і оподат.» (2024 р.) – ОК27; «Управлінський облік» (2023 р.) – ОК34, ОК42; навч. посіб. «Бухг. облік» (2025 р.) – ОК12, ОК37; навч. посібник «Облік у банках» – вибіркова ОК «Облік у банках». Інформація, щодо наукової діяльності НПП, які задіяні в реалізації освітнього процесу, відображена у їх профілях на веб-сторінці кафедри обліку і оподаткування (<https://tinyurl.com/mrxfj258>), у тому числі у виданнях, проіндексованих у НБД Scopus та WoS. НПП активно використовують наукові досягнення, сучасні практики в освітньому процесі. НПП кафедри проходять стажування та підв. кваліфікації за профілем викладацької діяльності, опановують нові напрями у сфері ІТ обліку. Впродовж вересня 2023 р. НПП кафедри обліку і оподаткування взяли участь у навчанні технологіям ведення бухгалтерського обліку на платформі онлайн програми «Agri: Бухгалтерія» і отримали відповідні сертифікати (<https://tinyurl.com/3uuyj7ky>), що є цінним при викладанні ОК 18. Викладачі щорічно беруть участь у конференціях (<https://tinyurl.com/bdphd6mt>) та вебінарах, де виступають з доповідями, що забезпечує актуалізацію методів навчання та викладання. Всі напруження викладачів перевіряються на наявність текстових збігів з використанням програми «StrikePlagiarizm». Проте, не всі викладачі досить активно займаються публікаційною діяльністю з метою забезпечення відповідності ОК, які ними викладаються (до прикладу, доц. Ліпський Р.В. – ОК «Університетська освіта»; М'якота О.Г. – ОК «Фізичне виховання»).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Стратегією інтернаціоналізації ПДАУ (<https://tinyurl.com/yh5mvjfy>) передбачено інтернаціоналізацію його діяльності. В ПДАУ функціонує відділ міжн. зв'язків (<https://tinyurl.com/mufn64y9>), Центр міжнародної освіти (<https://tinyurl.com/683km7fy>), Центр європейської освіти та іноземних мов (<https://tinyurl.com/5ebjd592>). НПП кафедри мають публікації у закордонних наукових виданнях, у тому числі проіндексованих у НБД Scopus та WoS. Така інформація представлена в профілях НПП кафедри на веб-сторінці кафедри обліку і оподаткування (<https://tinyurl.com/mrxjf258>). НПП кафедри обліку і оподаткування мають відповідні профілі НПП у міжн. базах даних (ResearchGate, Scopus, WoS). У 2023 р. Канцедал Н. та Дугар Т. взяли очну участь у міжн. конф. в Університеті Лестера, де було презентовано основні результати дослідження, за результатами якого опубліковано статтю, індексовану у Scopus: <https://tinyurl.com/mkhphdxx>. Здобувачі під час зустрічі підтвердили обізнаність щодо можливостей академічної мобільності і взяття участі у ній (Мельник Яна). 25 квітня 2024 р. викладачі із студентами відвідали Пілотний проєкт запровадження Мережі сільськогосподарських даних (Farm Accountancy Data Network, FADN) в Україні, який реалізується на інституційному, управлінському та оперативному рівнях (<https://tinyurl.com/fh9sest2>). Однак, на ОП не зафіксовано практики запрошення іноземних професорів для проведення гостьових лекцій фактів та викладання фахових навчальних дисциплін англійською мовою. Загальновідомо, що вступники до магістратури та аспірантури складають іспит з іноземної мови. На зустрічі з випускниками встановлено, що окремі з них працюють в міжнародних аудиторських компаніях (PwC), де комунікації та виконання поставлених завдань здебільшого здійснюються з її використанням. Проте, на зустрічі з випускниками Юрієм Канцедалом було зазначено, що їм цілком достатньо тих знань англійської, які вони отримують, а в разі потреби вони можуть поглибити знання самостійно.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Процес навчання і викладання за ОП має значний рівень узгодженості з підкритеріями 4.1-4.3 (форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та РН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи, усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та РН) та достатню міру узгодженості з підкритеріями 4.4-4.5 (в окремих викладачів має місце відсутність необхідної кількості наукових публікацій за тематикою дисциплін, які вони викладають; не поширена практика читання фахових ОК англійською мовою). Застосування цілісного підходу в контексті виявлених фактів дозволило встановити, що ОП та освітня діяльність відповідають рівню В, а рекомендації щодо вдосконалення ОП можуть бути реалізовані впродовж наступного навчального року (2024-2025 н.р.). Позитивні практики: 1. Функціонування електронного кабінету студента і викладача (АСУ), який має досить широкий функціонал. 2. Наявність студентоорієнтованого підходу, що забезпечується при реалізації ОП. 3. Здобувачі ВО є активними учасниками освітніх і наукових заходів, зокрема міжнародних і всеукраїнських конференцій. Вони не рідко перемагають у 1 етапі всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт та нагороджуються грамотами за участь у 2-му етапі (до прикладу, «За новизну та креативність ідеї дослідження» нагороджено студента О. Клишу). 4. Активна інтернаціоналізація діяльності ПДАУ, адже у ЗВО функціонує відділ міжнародних зв'язків, Центр міжнародної освіти, Центр європейської освіти та іноземних мов. НПП мають публікації у закордонних наукових виданнях, у тому числі проіндексовані у НБД «Scopus» та «WoS». Спостерігається використання можливостей академічної мобільності, що підтверджено здобувачами вищої освіти (Мельник Яною).

Недоліки

1. На ОП не зафіксовано фактів викладання фахових навчальних дисциплін англійською мовою.

Рекомендації

1. Впродовж 2025-2026 н. р. запровадити викладання фахових дисциплін англійською мовою, що дасть змогу полегшити процес складання вступних іспитів до магістратури та аспірантури і сприятиме подальшому працевлаштуванню випускників до міжнародних аудиторських компаній. 2. Впродовж 2025-2026 н. р. задля забезпечення зв'язку навчання і викладання з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО інтенсивніше залучати НПП та здобувачів вищої освіти до участі у міжнародних академічних проєктах (Erasmus та ін.).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти регламентується: Положенням про оцінювання результатів навчання ЗдВО в ПДАУ (<https://tinyurl.com/d3nu4w4v>); пп. 7.23-7.26 Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://tinyurl.com/2hw7jsbp>), розділом 5 Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://tinyurl.com/6b8593aa>); п.2 та додатком В Положення про організацію самостійної роботи ЗдВО ПДАУ (<https://tinyurl.com/mdakczbn>); Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неф. та інф. освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ (<https://tinyurl.com/усу9374k>). Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти проводиться за 100-бальною, 4-бальною, 2-бальною шкалою та Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС). Перевірка рівня досягнення програмних результатів навчання забезпечується шляхом проведення поточного та семестрового контролю, а також відстроченого контролю знань (виявлення рівня залишкових знань). Шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведено у силабусах та РПНД, які оприлюднено на сайті кафедри та є у вільному доступі (<https://tinyurl.com/36xbjnja>), а також у системі дистанційного навчання ПДАУ. Інформацію щодо результатів поточного та семестрового контролю здобувачі дізнаються із електронного журналу АСУ у Кабінеті студента (<https://tinyurl.com/bdfz52ub>) та продемонстровано здобувачкою К. Татарець на зустрічі 10. Під час спілкування з академічним персоналом встановлено, що викладачі пояснюють здобувачам форми контрольних заходів та критерії оцінювання на першому занятті. Здобувачі (зустріч 6) підтвердили, що зміст контрольних заходів, критерії оцінювання є зрозумілими. Згідно із питанням 8 опитування у 2024-2025 н.р. (<https://tinyurl.com/2s36bsf8>) 100 % опитаних здобувачів вищої освіти володіють інформацією щодо програмних результатів навчання та критеріїв оцінювання знань з навчальних дисциплін.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Відповідно до ОП «Облік і оподаткування» за першим рівнем вищої освіти атестація відбувається у формі атестаційного кваліфікаційного екзамену за спеціальністю, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти України за першим (бакалаврським) рівнем галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування», затвердженим і введеним в дію наказом Міністерства освіти і науки України № 1260 від 19.11.2018 р. Також атестація ЗдВО регламентується внутрішнім документом: Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ (<https://tinyurl.com/4btchcse>). Кафедрою розроблено Програму атестації здобувачів вищої освіти за ОПП «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня (<https://tinyurl.com/4j84cfux>), яка містить вимоги до атестації здобувачів та оцінювання рівня якості підготовки. Атестаційний кваліфікаційний екзамен за спеціальністю передбачає виконання тестових (теоретичних), тестових (розрахункових) та практичних завдань. Перелік ОК, які включаються до атестаційного кваліфікаційного екзамену затверджено іншим внутрішнім документом: «Програма атестаційного кваліфікаційного екзамену за спеціальністю ОПП «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<https://tinyurl.com/3xt59vey>), який також містить критерії оцінювання завдань. Програма включає 13 освітніх компонентів, серед яких: безпека життєдіяльності та основи охорони праці, іноземна мова (за професійним спрямуванням), українська мова (за професійним спрямуванням). Оскільки ці дисципліни згідно з навчальним планом належать до дисциплін загальної підготовки, то, на думку ЕГ, їх включення до програми порушує цілісність та логіку атестації за спеціальністю, а також призводить до зайвого навантаження на здобувачів та знижує ефективність перевірки фахових компетентностей. ЄДКІ за першим (бакалаврським) рівнем за спеціальністю «Облік і оподаткування» не передбачено.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В ПДАУ встановлюються чіткі, зрозумілі форми контрольних заходів, шкали та критерії оцінювання досягнень здобувачів, що регламентуються внутрішніми документами: Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ (<https://tinyurl.com/d3nu4w4v>), Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ (<https://tinyurl.com/4btchcse>), Положенням про організацію та проведення відстроченого контролю оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПДАУ (<https://tinyurl.com/2rn8affk>), Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній

та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти ПДАУ (<https://tinyurl.com/ycy9374k>), Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ (<https://tinyurl.com/yn9r7cnd>). Форми контрольних заходів щодо ОК містяться в РПНД та силабусах, які оприлюднені на сайті кафедри та є у вільному доступі (<https://tinyurl.com/36xbjnja>), а також у системі дистанційного навчання ПДАУ. Інформацію про форми контрольних заходів, шкали та критерії оцінювання викладачі повідомляють ЗдВО на перших заняттях (зустріч 4). Повторне складання семестрового контролю допускається не більше двох разів із кожної навчальної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії. Оцінка, яка отримана в результаті повторного складання екзамену, є остаточною. Перескладання екзамену для підвищення позитивної оцінки з навчальної дисципліни здійснюється тільки один раз на підставі заяви здобувача, на ім'я першого проректора ПДАУ. За весь період навчання здобувач вищої освіти може перездати не більше чотирьох навчальних дисциплін. Оцінка, отримана під час перездачі, є остаточною. Захист права здобувачів на об'єктивну оцінку їх знань в процесі контрольних заходів забезпечується розділом 5 Положення про оцінювання результатів навчання ЗдВО в ПДАУ (<https://tinyurl.com/d3nu4w4v>). Після оголошення результатів контролю у разі незгоди із отриманими балами не пізніше наступного робочого дня здобувач, подавши заяву, може оскаржити результати оцінювання. Порядок оскарження результатів атестації здобувачів вищої освіти регламентується пп. 6.17 та 6.18 Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у Полтавському державному аграрному університеті (<https://tinyurl.com/mt7fpzkr>). Під час зустрічі 6 зі здобувачами ЕГ прийшла висновку, що здобувачі обізнані щодо порядку оскарження результатів навчання.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Питання дотримання академічної доброчесності (АД) регламентуються внутрішніми документами: Положення про організацію освітнього процесу в ПДАУ (<https://tinyurl.com/2hw7jsbp>), Кодекс академічної доброчесності ПДАУ (<https://tinyurl.com/577s9a2v>), Положення про групу сприяння академічної доброчесності у ПДАУ (<https://tinyurl.com/musrf4vs>), Кодекс про етику викладача та ЗдВО ПДАУ (<https://tinyurl.com/ucxpr88y>), Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату в ПДАУ (<https://tinyurl.com/2p9rxn3w>), Порядком перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень у ПДАУ (<https://tinyurl.com/3p97mf89>). Учасники освітнього процесу засвідчують дотримання принципів і норм АД підписанням Декларації про дотримання АД у ПДАУ (згідно п.2.6 Кодексу АД ПДАУ (<https://tinyurl.com/577s9a2v>)). Академічні тексти ЗдВО (курсові роботи, звіти з практик) перевіряються на рівень запозичень за допомогою програмного продукту Turnitin (із 2024-2025 н.р.), текстів НПП - StrikePlagiarism. З метою популяризації і сприяння дотримання принципів АД створено Групу сприяння АД у ПДАУ, яка діє згідно з Положенням (<https://tinyurl.com/bdc7rtef>). На сайті ЗВО є сторінка, яка присвячена АД (<https://tinyurl.com/4p4avaj6>), де зібрано нормативне забезпечення, інформація про групу сприяння АД, склад комісії з етики, інформаційне забезпечення, інструменти популяризації принципів АД тощо. ЗВО на постійній основі проводить семінари для ЗдВО щодо АД. Наприклад, перелік заходів на 2024-2025 н.р. зібрано за посиланням (<https://tinyurl.com/yc3x8kk9>). Щорічно на факультеті проводиться зустріч із першокурсниками щодо АД (2022 (<https://tinyurl.com/mse68ea2>), 2023 р. <https://tinyurl.com/5aytacba>), 2024 р. (<https://tinyurl.com/33xxt7px>)). ЗВО проводить анкетування здобувачів щодо обізнаності принципам АД (<https://tinyurl.com/mryvxyzw>). Згідно з результатами анкетування опитані здобувачі ознайомлені із нормами та принципами АД (<https://tinyurl.com/yc3zbt6u>). Під час зустрічі 6 здобувачі підтвердили обізнаність та поінформованість щодо необхідності дотримання принципів АД та підтвердили, що підписують Декларацію АД при вступі. Здобувачі частково відвідують заходи з популяризації АД. Наприклад, здобувачі 1 курсу повідомили, що ще не були на таких заходах, однак, на сайті оприлюднено інформацію про захід на тему «Академічна доброчесність – запорука якості», який проводився саме для 1 курсу (<https://tinyurl.com/33xxt7px>). Викладачі кафедри постійно підвищують рівень знань з АД шляхом участі у тренінгах, семінарах, круглих столах, підвищення кваліфікації (<https://tinyurl.com/2s6bwhk4>). Інформація наведена з 2020 по 2024 рік, що свідчить про системність та постійність. Наприклад, участь у онлайн-семінарі з АД 03.04.2024 р. засвідчена сертифікатами: Канцедал Н.А., Єрмолаєва М.В., Прийдак Т.Б., Яловега Л.В.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Враховуючи узгодженість за всіма підкритеріями, керуючись принципом врахування контексту та голістичним підходом, ЕГ дійшла висновку, що освітня програма та освітня діяльність за програмою повністю відповідають Критерію 5.

Недоліки

Недоліків чи слабких сторін у контексті критерію 5 не виявлено.

Рекомендації

ЕГ рекомендує на 2025-2026 навчальний рік: 1. З метою забезпечення оцінювання фахових компетентностей, із програми атестаційного кваліфікаційного екзамену за спеціальністю доцільно виключити освітні компоненти: «Безпека життєдіяльності та основи охорони праці», «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)» та «Українська мова (за професійним спрямуванням)», залишивши лише ті, що безпосередньо спрямовані на перевірку рівня сформованості фахових знань, умінь і навичок здобувачів. 2. Надалі популяризувати принципи академічної доброчесності серед здобувачів через елементи неформальної освіти із проходженням курсів академічної доброчесності на платформах Prometheus, ВУМ, ВсеОсвіта.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Під час вивчення зведеної інформації про викладачів, які забезпечують реалізацію ОП (таблиця 2), наукових фахових праць, інформації стосовно підвищення кваліфікації НПП ЕГ вважає, що академічна кваліфікація НПП в цілому забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання. Згідно з таблицею 2 всі НПП, які задіяні в реалізації ОП мають виконання 4 пунктів Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Т.Є. Дутар має практичний досвід роботи у сфері обліку і оподаткування, зокрема є головним бухгалтером ГО «Офіційна сільськогосподарська дорадча служба». Всі НПП, які задіяні в реалізації ОП, мають підвищення кваліфікації загальним обсягом 180 год. за останні 5 років. Наукові фахові праці НПП корелюють зі змістом освітніх компонентів, які вони викладають. Ряд НПП мають публікації у наукометричних базах Scopus, Web of Science: Єрмолаєва М.В. (2021 р.), Красота О.Г. (2020, 2021, 2024 р.), Тютюнник С.В. (2021, 2022 р.), Канцедал Н.А. (2022 р.), Зоря О.П. (2022 р.), Костенко О.М. (2021, 2022, 2023), Макарець С.В. (2023 р.) Єрмолаєва М.В., Грибовська Ю.М., Лега О. В., Мокієнко Т. В., Прийдак Т. Б., Яловега Л. В. , Черненко К. В. є співавторами навч. посібника: Первинний облік у сільськогосподарських підприємствах (2020 р.). Відзначимо, що з ОК 6 «Університетська освіта» та ОК 7 «Фізичне виховання» у НПП відсутні фахові наукові праці, які б корелювали зі змістом ОК, тому ЕГ рекомендує розробити механізм підвищення публікаційної активності НПП за закріпленими навчальними дисциплінами. Враховуючи відомості, які наведені у таблиці 2 до ВС, інформацію про НПП, яка розміщена на офіційному сайті ЗВО (<https://tinyurl.com/3wkzpxcf>), ЕГ вважає, що загальний рівень академічної та професійної кваліфікації НПП відповідає цілям освітньої програми та сприяє досягненню визначених програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Процедура та вимоги до претендента на вакантні посади НПП викладені у Положенні про порядок обрання та прийняття на роботу НПП ПДАУ (<https://tinyurl.com/yc83z3mc>). В п. 3.1 міститься загальна процедура конкурсного відбору, а в п.3.2-3.8 особливі умови до обрання декана, завідувача, професора, доцента, старшого викладача, викладача та асистента. Позитивною практикою ЕГ вважає подання Перспективного плану діяльності претендента за посадою (Додаток 8). Вимоги до претендента містяться у п. 3.1.5 вищезгаданого Положення. Серед них: наявність вищої освіти, наукового ступеня, вченого звання відповідно до профілю кафедри, фахові публікації, виконання не менше 4 пунктів кадрових вимог Ліцензійних умов, рейтингова оцінка роботи НПП, підвищення кваліфікації. Оголошення конкурсу на заміщення вакантних посад оприлюднюється на сайті ЗВО (<https://tinyurl.com/4a7k5jxr>). Згідно з відомостями СО враховуються результати опитування «Викладач очима здобувачів вищої освіти» (<https://tinyurl.com/44tpjw9f>) та рейтингові показники НПП за підсумками їхньої професійної діяльності (НПП кафедри - <https://tinyurl.com/4tf7dnxf>, загальний рейтинг - <https://tinyurl.com/yc5da939>).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців, професіоналів-практиків до освітнього процесу здійснюється через: відеозустрічі (<https://tinyurl.com/yc6stys9>), круглі столи (<https://tinyurl.com/tpez2v4m>); тренінги (<https://tinyurl.com/mse2u442>);

гостьові лекції (<https://tinyurl.com/mum3vjf3>); семінари, форуми <https://tinyurl.com/3zx769fh>; ярмарки вакансій <https://tinyurl.com/mt9w4xx9>. Із метою удосконалення ОП роботодавці долучаються до перегляду її змісту, зокрема: М. Черниш, директор ТОВ Компанія Серпень (2021 р.); В. Яколенко, заст. директора по персоналу Компанія Надежда (2022 р.); О. Кравець – гол. бухг. ТОВ Полтава-Сад (2023 р.) та інші. Фахівці-практики долучаються до проведення атестації. Так, у 2024 р. головою експертної комісії призначено Н. Масляк, головного бухгалтера ТОВ Оржицький молокозавод. На умовах сумісництва до аудиторних занять залучаються професіонали-практики, зокрема: О. Нездойминога, к.е.н., доцент, практ. бухгалтер, яка долучена до викладання ОК Облік у зарубіжних країнах (<https://tinyurl.com/3u4hczmj>) та ОК Безпаперова бухгалтерія <https://tinyurl.com/4nbyscr2h>, а також М. Данілікіна, нач. управ. комерційної діяльності ТОВ БФ АСТРА, яка залучена до викладання ОК Облік у галузях економіки. До гостьових лекцій залучені практики: Н. Боронило, фінансовий директор ТОВ Астарта-Сервіс (лекція на тему «Інвентаризація в системі бухгалтерського обліку» <https://tinyurl.com/35ttrp9e6>, І. Тютюнник, менеджерка відділу аудиту РвС (лекція на тему «Що таке аудит та чому варто обрати РвС?» <https://tinyurl.com/uura877e>). Під час зустрічі 9 роботодавці підтвердили, що долучаються до реалізації освітнього процесу як гостьові лектори, надають базу для проходження практики, проводять виробничі екскурсії. Здобувачі (зустріч 6) та випускники (зустріч 13) підтвердили, що долучались до гостьових лекцій та екскурсій. ЕГ відмічає тісну співпрацю зі стейкхолдерами. Всі стейкхолдери, залучені до зустрічі 9, готові продовжувати співпрацю із кафедрою у перспективі.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Процедури, за якими ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності НПП є матеріального та нематеріального характеру. Система заохочення НПП здійснюється відповідно до: Колективного договору на 2025-2029 р. (<https://tinyurl.com/3h5d2vkh>), розділу 6 Правил внутрішнього трудового розпорядку (<https://tinyurl.com/53vww89c>), Положення про надання щорічної грошової винагороди педагогічним працівникам ПДАУ (<https://tinyurl.com/48rh7apb>), Положення про преміювання, надання матеріальної допомоги працівникам ПДАУ (<https://tinyurl.com/578puswp>). П. 2.6.1 Колективного договору ПДАУ передбачено критерії оцінки роботи в разі преміювання: сумлінна праця та зразкове виконання посадових обов'язків, видання підручників, монографій, публікація статей у виданнях Scopus, Web of Science, підготовка та успішне проведення ліцензійної справи, рейтингова оцінка кафедри, НПП тощо. Під час зустрічі 2 ректор О.А. Галич підтвердив, що у ЗВО є відповідна система стимулювання викладацької майстерності. Під час зустрічі 4 НПП Н.А. Канцедаль підтвердила, що отримувала премію за наукову публікацію, яка індексується у наукометричній базі Scopus. Л. Яловега отримує доплату до посадового окладу як гарант; Т. Прийдак - як голова ради з якості вищої освіти. Згідно з п. 6.1 Правил внутрішнього трудового розпорядку (<https://tinyurl.com/53vww89c>) передбачено нематеріальне заохочення: подяки ректора, нагородження відзнаками, рекомендації кандидатури працівника для представлення до державних нагород, відомчих відзнак, почесних звань. Згідно ВС грамоти за сумлінну працю та високий професіоналізм отримували: Т. Мокієнко (2024 р.), О. Лега (2024 р.), Р. Ліпський (2023 р.). Інші види нематеріального заохочення у розрізі НПП наведено на сторінці кафедри (<https://tinyurl.com/3wkzpxcf>). З метою професійного розвитку НПП функціонує Відділ із забезпечення освіти дорослих та інноваційного розвитку (<https://tinyurl.com/3tya5x62>), який координує процес підвищення кваліфікації НПП згідно з Положенням (<https://tinyurl.com/4umr655p>). Відділ реалізує програми, спрямовані на вдосконалення професійних компетентностей НПП та їх адаптацію до сучасних викликів освіти. Упродовж 2021–2025 рр. НПП кафедри брали участь у заходах підвищення кваліфікації, організованих відділом (<https://tinyurl.com/6pv7v6uu>). Враховуючи дані, які наведені у ВС, зустрічах із фокус-групами, ЕГ вважає, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та заохочує розвиток викладацької майстерності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Враховуючи узгодженість за підкритеріями 6.2-6.4 та часткову узгодженість за підкритерієм 6.1, керуючись принципом врахування контексту та голістичним підходом, ЕГ дійшла висновку, що освітня програма та освітня діяльність за програмою відповідають Критерію 6. До освітнього процесу активно залучаються фахівці-практики, що сприяє підвищенню прикладного компонента навчання. Заклад вищої освіти підтримує тісні й ефективні зв'язки з роботодавцями, що забезпечує актуальність освітньої програми відповідно до вимог сучасного ринку праці. Загальний рівень академічної та професійної кваліфікації НПП відповідає цілям освітньої програми та сприяє досягненню визначених програмних результатів навчання. Позитивною практикою, на думку ЕГ, є подання Перспективного плану діяльності претендента на посаду при заміщенні вакантної посади.

Недоліки

Не всі науково-педагогічні працівники мають фахові наукові публікації, які відповідають сфері викладання освітнім компонентам.

Рекомендації

Експертна група рекомендує розробити механізм підвищення публікаційної активності НПП у розрізі закріплених за ними навчальних дисциплін до початку 2025-2026 н.р.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час знайомства з МТБ встановлено, що ЗВО дотримується курсу цифрового університету та активно використовує Автоматизовану Систему Управління, що забезпечує легкий та зручний доступ НПП та ЗдВО до всієї необхідної інформації (журнали, розклад, опитування тощо) (<https://tinyurl.com/55xa5njj>). У розпорядженні кафедри обліку і аудиту знаходиться 3 комп'ютерні лабораторії (2 спеціалізованих з ПЗ Універсал7, MASTER:Бухгалтерія та 1 навчально-наукова з ПЗ FreeZvit, Електронним кабінетом Пенсійного фонду, Електронним кабінетом платника податків, М.Е.Doc). В ЗВО для проведення занять з іноземної мови обладнано лінгафонний кабінет зі спеціальним апаратним та програмним забезпеченням (Nibelung), залученням автоматизованого перекладу. Зокрема, здобувачам забезпечено опрацювання аудіо- та відеоматеріалів, виконання тестів (масиви яких можуть формувати НПП) та виконання завдань в індивідуальному темпі. Додатково функціонує лінгвістичний кабінет для вивчення іноземних мов, який обладнаний сучасною технікою. На зустрічах з фокус-групами (здобувачі, НПП, гарант) встановлено, що на ОП передбачено доступ до спеціалізованого ліцензійного програмного забезпечення з обліку та оподаткування – під час навчання використовуються Універсал7, М.Е.Doc, MASTER: Бухгалтерія, Agri:Analytica, FreeZvit (підтверджено відповіддю на п. 6 запиту ЕГ). Комплекс НМЗ розміщено на сайті ЗВО (<https://tinyurl.com/5dmsr4fv>), ознайомитись з ним можна у системі дистанційного навчання ПДАУ, доступ до якого здобувачі мають за особистими логінами та паролями (підтверджено відповіддю на п. 7 запиту ЕГ). Усі навчальні кабінети, конференц-зала, лекційні аудиторії тощо обладнані сучасним мультимедійним обладнанням, комп'ютери, проектори). Функціонує Ресурсний центр зі сталого розвитку, який проводить багато заходів, спрямованих на поглиблення знань щодо ЦСР (<https://tinyurl.com/rd5z8dzt>). У бібліотеці є читальна зала та доступ до комп'ютерів, де можуть працювати здобувачі освіти. Є музейна кімната, в якій зберігаються історичні експонати. Гуртожитки оснащені пандусами, є санітарні кімнати для маломобільних груп, прально-сушильні машини, кухня, душові, доступ до яких безкоштовний. У холах гуртожитків є безкоштовний доступ до інтернету, однак здобувачі можуть провести додатковий інтернет в кімнати. Загалом, університет постійно покращує матеріально-технічну базу, здійснює ремонти та оновлення приміщень, зокрема для підвищення безпеки та комфорту здобувачів освіти. Загалом, ЕГ відмічає високий рівень МТБ ПДАУ та підтверджує, що навчально-методичне забезпечення ОП, фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених ОП мети та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

ПДАУ забезпечує здобувачам та викладачам вільний і безкоштовний доступ до всієї зазначеної у пп. 7.1, 7.3-7.6 інфраструктури, що було встановлено в ході зустрічей з фокус-групами. За результатами огляду МТБ ПДАУ (<https://tinyurl.com/bde8rx9r>) підтверджено наявність сучасної та розвиненої інфраструктури, що використовується для реалізації ОП. Загалом, Студентське містечко ПДАУ містить 6 гуртожитків, 5 навчальних корпусів, культурно-мистецький корпус, сучасні навчальні аудиторії, студентський парк, 5 тимчасових укриттів, бібліотеку і читальні зали, понад 50 точок вільного доступу до Wi-Fi, науково-дослідні гуртки, медичний пункт, спортивні зали та майданчики, мистецькі колективи, клуби за інтересами, автошколу, пункт незламності тощо (<https://tinyurl.com/ypkfk97d>). При огляді МТБ продемонстровано фудкорт та їдальню, загалом на території функціонує 2 їдальні та 4 буфети (<https://tinyurl.com/269mx6v3>). Відповідно до інформації головного бухгалтера, на оновлення МТБ щороку спрямовується мінімум 10% від загального обсягу фінансування (минулий рік – більше 10 млн грн) (один з прикладів оновлення – <https://tinyurl.com/uc5u3a5d>). Крім того, безоплатний доступ до Wi-Fi забезпечено у всіх навчальних корпусах, укриттях та гуртожитках, дозволяє безперервно підтримувати освітній процес в умовах дистанційного та змішаного навчання. Окрім традиційної бібліотеки, ЗВО надає можливість користуватися електронними ресурсами (<https://tinyurl.com/mwt4aj28>, <https://tinyurl.com/9e2u3php>, <https://tinyurl.com/2ru2v7hb>), а також НМБ, що значно розширює можливості для проведення наукових досліджень

(<https://tinyurl.com/8r9bkbzm>). Серед послуг бібліотеки – попереднє замовлення літератури через електронну пошту, що дозволяє зекономити час користувачів ПДАУ. Також доступна послуга міжбібліотечного абонементу, яка дає змогу замовляти видання з фондів інших бібліотек України. Для зручності користувачів функціонує віртуальна довідкова служба, яка виконує разові запити, пов'язані з пошуком інформації. Бібліотека також надає послуги з електронної доставки документів, перевірки на наявність ознак плагіату, проведення бібліотечно-бібліографічних занять, складання бібліографічних та тематичних покажчиків (<https://tinyurl.com/3rs6wmnk>). Завдяки організованій системі підтримки академічної мобільності кожен здобувач має можливість безкоштовно отримати консультацію у відділі міжнародних зв'язків щодо вибору програм обміну, що відповідають його освітнім та/або науковим інтересам. Загалом, ЕГ підтверджує безоплатний та вільний доступ НПП і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів ПДАУ, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Загальна інформація про організацію безпечності освітнього середовища висвітлена на сайті ЗВО (<https://tinyurl.com/3t8bja9r>). В межах зустрічей з фокус-групами підтверджено факт облаштування та використання укриттів, що забезпечені водою, сидячими місцями, вентиляцією, санітарними кімнатами (фотоматеріали у відповідь на запит ЕГ). ЕГ встановила, що за бажанням здобувачів після закінчення повітряної тривоги заняття можна продовжувати в укритті. Директор студмістечка повідомив, що здобувачі освіти, які проживають у гуртожитках, також переходять в укриття, розміщені у навчальних корпусах, однак наразі є завершений проєкт, що подаватиметься на тендер для розширення укриттів та їх організації саме у гуртожитках. При огляді МТБ встановлено наявність на всіх поверхах засобів протипожежної безпеки та планів евакуації. Відповідно до Положення про порядок проведення та реєстрацію інструктажів зі студентами, слухачами, аспірантами з охорони праці та безпеки життєдіяльності (<https://tinyurl.com/239uzzb7>) проводяться систематичні інструктажі, що підтверджено здобувачами освіти на зустрічі (<https://tinyurl.com/37j9fzc6> – відпрацювання навичок поведінки в надзвичайних ситуаціях). В ПДАУ діє психологічна служба (<https://tinyurl.com/52r7txfr>) – ЕГ встановила, що всі учасники освітнього процесу проінформовані про можливість користування її послугами. Керівник психологічної служби повідомила, що на постійній основі проводиться моніторинг психологічного стану здобувачів та рівня стресу – на основі результатів опитувань розглядаються заходи для підтримки учасників освітнього процесу (зокрема, минулого року на було вирішено створити централізований медичний пункт у ЗВО). Здебільшого здобувачі звертаються за підтримкою щодо подолання високого рівня тривожності, впливу війни на психологічний стан та особистими питаннями. В ПДАУ є медичний пункт (<https://tinyurl.com/zmewzm3d>), до якого можуть звернутись усі учасники освітнього процесу ЗВО; крім того, медичний пункт забезпечує дотримання санітарних норм у приміщеннях, призначених для особистої гігієни. Відповідно до ВС реалізація інтересів здобувачів забезпечується через діяльність студентського Сенату (<https://tinyurl.com/4ejk9us6>) – на зустрічі з представниками ОСС ЕГ встановила, що здобувачів регулярно опитують щодо того, в яких заходах вони хотіли б брати участь. Крім того, у ПДАУ функціонують різного роду спортивні майданчики з вільним доступом (<https://tinyurl.com/57cjsfw5>), організовуються культурні заходи (<https://tinyurl.com/j7cuchjj>), надається підтримка у працевлаштуванні (<https://tinyurl.com/mxu8cuh6>) тощо. При огляді МТБ встановлено наявність Народного музею історії ПДАУ зі стендом історії факультету та зони студентського простору, в якій часто облаштовуються тематичні інсталяції та фотозони. Сукупність усіх фактів дає ЕГ підстави стверджувати, що освітнє середовище дійсно надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти та є безпечним для їх життя та здоров'я.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

За результатами зустрічей встановлено, що ЗДВО повсякчас отримують підтримку від НПП, ОСС, адміністрації ЗВО та інших структурних підрозділів, зокрема: Освітня п-мка: в ОП враховані актуальні запити ЗДВО, НПП та стейкхолдерів, що дозволяє досягти високих стандартів навчального процесу; забезпечено доступ до навчальних матеріалів через офіційний вебсайт, онлайн-ресурси бібліотеки, Систему дистанційного навчання, АСУ ПДАУ; ЗВО популяризує участь ЗДВО у програмах академічної мобільності та заходах неформальної освіти. Організаційна п-мка: проявляється у належній МТБ, яка включає мультимедійно обладнані аудиторії, сучасні комп'ютерні лабораторії, спортивні майданчики, культурні зони (додаткова інформація у підкритеріях 7.1-7.2 Звіту ЕГ). Інформаційна підтримка: ЗВО забезпечує ЗДВО доступом до необхідних інформаційних ресурсів (як бібліотека з сучасним обладнанням та доступом до численних наукових видань (<https://tinyurl.com/3rs6wmnk>); оприлюднено усі внутрішні нормативні документи та політики щодо освітнього процесу, а також способи зворотного зв'язку. Консультативна п-мка: функціонує інститут кураторства (та студентського кураторства, про що повідомили ОСС) в частині проведення індивідуальних та групових консультацій, допомагаючи в адаптації до освітнього процесу; на зустрічах з різними фокус-групами встановлено, що проводяться різноманітні опитування ЗДВО від різних структурних підрозділів; на сайті ЗВО розміщено у вільному доступі графік консультацій (<https://tinyurl.com/uxxpm58>). Соціальна п-мка: реалізується через різні напрями, зокрема ОСС можуть надавати фінансову допомогу ЗДВО через розгляд відповідної заяви на засіданні студентського сенату; окремо визначено напрями підтримки ВПО (<https://tinyurl.com/2x6sryu8>); деканом та гарантом ОП повідомлено, що окрім підтримки осіб з обмеженими можливостями надається підтримка іншим категоріям осіб з особливими освітніми потребами

(особи, що паралельно працюють, батьки малолітніх дітей, військовослужбовці тощо) в частині оформлення індивідуальних графіків, відтермінування здачі поточних завдань тощо; психологічна служба проводить заходи з моніторингу та адаптації ЗдВО (<https://tinyurl.com/yz2h5yn5>); ЗВО дотримується порядку виплати стипендій (<https://tinyurl.com/5n9x77th>); головний бухгалтер повідомила, що матеріальна п-мка ЗдВО надається з власних коштів спеціального фонду ПДАУ (зокрема, минулого року допомога виплачувалась у розмірі академічної стипендії). П-мка фізичного та ментального здоров'я: інформація у підкритерії 7.3 Звіту ЕГ. Важливим показником якісної підтримки та комунікації зі ЗдВО є можливість анонімних звернень (загальна скр. дов. – <https://tinyurl.com/2uyh75n3>; студмістечко – <https://tinyurl.com/bdevfz8n>; омбудсмен – за телефоном або електронною поштою, конфіденційно; антикорупційна діяльність – ЗВО підключено до Єдиного порталу повідомлень викривачів (<https://tinyurl.com/y4yvut62>); деканат ФОФ – фізична скр. дов.).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Реалізація права на здобуття вищої освіти особами з особливими освітніми потребами в ПДАУ регламентована в ряді внутрішніх нормативних актів, зокрема: <https://tinyurl.com/22f53nfc> – ЗВО забезпечує рівний доступ до якісної освіти шляхом організації навчання на основі особистісно-орієнтованих методів з урахуванням індивідуальних особливостей, діє відповідно до законодавства у частині зарахування таких осіб та гарантує недискримінацію – освітні послуги надаються незалежно від стану здоров'я чи інших характеристик; <https://tinyurl.com/38hax4mr> – особам з особливими освітніми потребами забезпечується гнучкий доступ до процедури (у т.ч. дистанційне подання документів і проходження етапів оцінювання); <https://tinyurl.com/372enp8x> – створення безбар'єрного фізичного, освітнього, соціального середовища та індивідуалізація навчання, що включає інфраструктурну доступність, психолого-педагогічний і соціальний супровід, персоналізовані освітні маршрути, використання універсального дизайну, а також адаптацію програм і технологій до потреб кожного здобувача освіти; <https://tinyurl.com/y2hwr4py> – гарантовано наявність пандусів, кнопок виклику персоналу, буфетів і навчальних приміщень на перших поверхах, спеціальні смуги для слабозорих, можливість проводити заняття для студентів з порушеннями опорно-рухового апарату виключно на перших поверхах, використання технологій дистанційного навчання, якщо здобувач не може відвідувати університет особисто, гарантовано право на поселення у гуртожиток. Також розроблено Порядок супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час надання освітніх послуг у ПДАУ (<https://tinyurl.com/ycys5esx>). Усі зазначені аспекти організації інклюзивного освітнього середовища були підтверджені ВС, під час зустрічей з фокус-групами та при огляді МТБ. Зокрема, було надано відповідь на запит (фотоматеріали), де продемонстровано можливість спуску маломобільних груп населення до укриття та облаштування у ньому спеціального санвузла. При огляді МТБ встановлено наявність жовтих смуг, кнопки виклику чергових (яка знаходиться на 1 поверсі біля входу), пандусу для входу у корпус, спеціально облаштованого санвузла; за наявності серед здобувачів осіб з-поміж маломобільних груп населення – розклад занять коригується для їх проведення на 1 поверсі, де відсутні або низькі пороги, проходи достатньо широкі для пересування з використанням спеціальних засобів (можливість передбачена в усіх навчальних корпусах). На зустрічі з представниками допоміжних підрозділів встановлено, що у студентських гуртожитках є ліфти та пандуси, спеціалізовані санітарні кімнати. Для доступу в бібліотеку передбачено кнопку виклику та складаний пандус, додаткова інформація про порядок доступу осіб з інвалідністю до бібліотеки розміщена на сайті ЗВО (<https://tinyurl.com/5aauca8>). ЕГ відмічає високий рівень якісної організації умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами попри відсутність таких осіб у ЗВО та на ОП зокрема.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політики та процедури вирішення конфліктних ситуацій регламентуються Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ПДАУ (<https://tinyurl.com/3sprj6bsz>), що визначає механізми врегулювання інцидентів у сферах врегулювання конфлікту інтересів; конфліктів в освітньому процесі; міжособистісних конфліктів; випадків дискримінації, утисків, корупції; сексуальних домагань; ситуацій, що мають ознаки булінгу. Визначено чіткий алгоритм дій: подання звернення, скликання тимчасової комісії, участь омбудсмена, залучення органів студентського самоврядування, представників психологічної служби, а в разі потреби – звернення до правоохоронних органів. Особлива увага приділяється булінгу, що додатково регламентується Положенням про протидію булінгу (цькуванню) у ПДАУ (<https://tinyurl.com/yeeyrsw>), яке визначає форми цькування, типові ознаки, відповідальних осіб та порядок дій у випадку виявлення таких проявів. Передбачено як превентивні заходи, так і механізми оперативного реагування – від інформування омбудсмена до створення спеціальної комісії та, за потреби, залучення поліції й служби юстиції у справах дітей. Ключову роль у системі реагування виконує омбудсмен учасників освітнього процесу – згідно з відповідним положенням (<https://tinyurl.com/d4s2sfs3>), омбудсмен є незалежною фігурою, яка сприяє дотриманню прав та свобод усіх учасників освітнього процесу, зокрема при розгляді скарг щодо булінгу, домагань, дискримінації, утисків чи етичних порушень. Омбудсмен бере участь у тимчасових комісіях, веде конфіденційний прийом, сприяє врегулюванню конфліктів та ініціює відповідні заходи реагування. В межах спілкування з фокус-групами встановлено, що всі учасники освітнього процесу проінформовані про свої можливості у вирішенні конфліктних ситуацій, однак такої потреби не виникало. Антикорупційну політику ЗВО унормовано відповідно до нормативної бази (<https://tinyurl.com/yc2uk2bb>), механізм її реалізації викладено у локальних положеннях (<https://tinyurl.com/3k4azefx>). В межах фокус-групи фахівцем, відповідальним за запобігання та виявлення корупції (<https://tinyurl.com/2wtyyf3h>) повідомлено, що основою антикорупційної діяльності в ЗВО є

Антикорупційна програма ПДАУ (<https://tinyurl.com/mwt9uhw3>), яка визначає різні заходи щодо попередження, запобігання та реагування на прояви корупції; вся інформація знаходиться у відкритому доступі на вебсайті і всіх здобувачів з нею ознайомлюють ще при вступі на навчання (під час підписування декларації про дотримання академічної доброчесності); усім здобувачам пропонується проходження різних курсів від Національного агентства з питань запобігання корупції; відповідальний фахівець за потреби надає усні та письмові консультації; на момент проведення експертизи у співпраці зі здобувачами проводилась підготовка відеоролика, що стосувалась антикорупційної тематики. ЕГ високо оцінює реалізацію механізму запобігання конфліктних ситуацій та підтверджує якісне інформування учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Фінансові, матеріальні та навчально-методичні ресурси гарантують досягнення програмних результатів за ОП (підкритерій 7.1), ПДАУ забезпечує безоплатний доступ учасників освітнього процесу до інформаційних та технічних ресурсів, що сприяють реалізації наукової, освітньої та викладацької діяльності (підкритерій 7.2), освітнє середовище є повністю безпечним для життя і здоров'я здобувачів (підкритерій 7.3), організаційна, інформаційна, консультативна та освітня підтримка здобувачів освіти забезпечені на всіх рівнях (підкритерій 7.4), для осіб з особливими освітніми потребами створено гарні умови для реалізації їх права на освіту (підкритерій 7.5), процедура вирішення конфліктних ситуацій є чіткою, систематично проводяться заходи для запобігати їх виникненню (підкритерій 7.6). ЕГ дійшла до висновку, що ОП має високий рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 7.1-7.6. Позитивні практики: 1. Наявна потужна матеріально-технічна база, яка сприяє якісній реалізації освітнього процесу (зокрема, лінгафонний кабінет та комп'ютерні лабораторії кафедри обліку і оподаткування). 2. Впровадження у діяльність АСУ як інструменту оптимізації комунікаційної стратегії усіх учасників освітнього процесу. 3. Високий рівень організації інклюзивності освітнього середовища навіть за відсутності здобувачів з особливими освітніми потребами. Взірцеві або інноваційні практики відсутні.

Недоліки

Недоліки в контексті 7 критерію відсутні.

Рекомендації

Продовжувати вдосконалення освітнього середовища ОП, розглянути можливості впровадження інноваційних підходів та практик для розвитку МТБ (наприклад, інтерактивні навчальні простори, гейміфікація навчання, smart-campus-рішення тощо).

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процеси розроблення, затвердження, моніторингу, перегляду і закриття ОП у ПДАУ регулюються затвердженим у 2024 році Методичними рекомендаціями з розроблення освітньої програми I-III рівнів ВО в ПДАУ (<https://tinyurl.com/4txskkyu>), відповідно до яких розроблення проєкту ОП можуть ініціювати факультети (інститути), кафедри та ініціативні групи НПП; розробленню ОП передують визначення доцільності та потреби її відкриття; після яких створюється робоча група та призначається майбутній гарант. Рішення про відкриття чи закриття ОП приймається вченою радою ЗВО на підставі ухвали вченої ради навчально-наукового інституту (факультету) й обґрунтування потреби відкриття/закриття ОП. Адміністративне управління ОП здійснює деканат факультету, а академічне управління – гарант ОП. Серед вимог, що наявні у вищенаведених Методичних рекомендаціях, до НПП, які її реалізують, є: безперервний процес розвитку; залучення здобувачів до розроблення, перегляду, оновлення ОП; залучення до аудиторного навчання експертів галузі, професіоналів-практиків; відповідний рівень викладацької майстерності у НПП. Періодично, але не менше одного разу на рік, проводиться моніторинг освітньої програми (пп. 1.11 Методичних рекомендацій (<https://tinyurl.com/4txskkyu>), що підтверджується щорічним оновленням ОП. Аналіз рецензій на ОП, таблиць обговорення проєктів ОП за 2022-2025

роки, спілкування зі стейкхолдерами під час фокус-груп підтвердили щорічне публічне обговорення проєктів ОП, спрямованих на її удосконалення, що, зокрема, забезпечувалося врахуванням пропозицій щодо змін назв та змістового наповнення ОК з урахуванням змін чинного законодавства (введення ЄФВВ, наближення вимог НП(С)БО та МСФЗ тощо) та пропозицій стейкхолдерів (зокрема, зміни внесені у перелік та зміст навчальних та виробничих практик, оновлено перелік ОК на користь ширшого охоплення потенційного працевлаштування випускників (ОК «Облік у галузях економіки», «Облік у суб'єктів державного сектору», розширено перелік програмних продуктів, які опановуються ЗдВО, збільшено перелік вибіркового ОК та оновлено їх наповнення). У відповідь на п. 8 запиту ЕГ було надано звіт про результати внутрішньої експертизи ОП (від 05.06.2024), у якому окреслено заходи, які були запропоновані робочою групою за результатами моніторингу підготовки до акредитації, зокрема, щодо продовження практики залучення здобувачів до перегляду ОП, залучення фахівців-практиків до проведення аудиторних занять, роз'яснення процедури вибору вибіркового ОК, оновлення літератури у робочих програмах та силабусах ОК. Проведений аналіз ЕГ підтвердив виконання цих заходів. Зустрічі ЕГ з гарантом та авторами ВС підтверджують врахування обговорених на засіданнях робочої групи змін до ОП та отриманих рекомендацій за результатами внутрішньої експертизи ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ЗдВО та органи студсамоврядування залучаються до періодичного перегляду ОПП та процедур ВСЗЯ у форматі внесення пропозиції гаранту, викладачам ОК в процесі особистого спілкування або ж заповнивши розроблену форму на сторінці проєктів ОП (<https://tinyurl.com/3c58rvtj> активна в терміни їх обговорення) та сторінці ОП ПДАУ (<https://tinyurl.com/y9carha4>), участі в робочих групах, засіданнях кафедри, ради якості (рівень факультету та ЗВО) та періодичних опитуваннях на рівні ОП та ЗВО, організованих відділом моніторингу та забезпечення якості освіти (підтверджено на зустрічах з ЕГ). Відповідно до п. 3.1 Положення про Вчену раду ПДАУ (<https://tinyurl.com/589exsb6>) до її складу входять виборні представники від студентів та голова органу студентського самоврядування ЗВО, що дозволяє впливати на процеси затвердження ОП та змін до неї. Опитування студентів, викладачів, випускників та роботодавців щодо якості освітнього процесу регламентується Порядком (<https://tinyurl.com/2cjfyuyf>), який регулює організацію та проведення моніторингу якості освіти. Значна увага в ПДАУ приділяється проведенню щорічних анонімних опитувань учасників освітнього процесу згідно із затвердженням графіком (<https://tinyurl.com/ttuk3hfr>). Результати таких опитувань групуються за кожною ОП та оприлюднюються на сайті ПДАУ (<https://tinyurl.com/bdjah7uy>). Зокрема, у 2023-2024 н.р. здобувачі цієї ОП проходили опитування щодо сильних та слабких сторін ОПП, щодо ефективності самостійної роботи, щодо якості навчання та задоволеності освітніми послугами, щодо якості та ефективності практичної підготовки та щодо їх залучення до наукової роботи (<https://tinyurl.com/ysu4uspa>). ЕГ відзначає, що в цих опитуваннях взяли участь від 31 до 64 респондентів, а їх результати свідчать про задоволеність здобувачів аспектами, які були предметами опитувань. Здобувачі після вивчення ОК (у т.ч. проходження практик) в АСУ ПДАУ проходять опитування щодо рівня їх задоволеності цими ОК (продемонстровано на огляді МТБ та підтверджено здобувачами та НПП під час огляду МТБ). Опитування містить питання щодо достатнього забезпечення ОК матеріально-технічним, інформаційним забезпеченням, доступності матеріалу, його достатності та не перевантаження здобувачів та дає можливість висловити побажання щодо удосконалення змістового наповнення ОК Розробку графіку опитувань ЗдВО, аналіз їх результатів на університетському рівні, а також консультаційну підтримку факультетів здійснює відділ моніторингу та забезпечення якості освіти (<https://tinyurl.com/3bbrkn7s>). Представники цього ж відділу, разом із членами ради з якості вищої освіти ПДАУ беруть участь у погодженні змістового наповнення опитувальників. У відповідь на п. 9 запиту ЕГ було підтверджено факт обговорення результатів опитувань ЗдВО на засіданні кафедри. Вагомі пропозиції та зауваження затверджуються протоколом кафедри, враховуються при організації освітнього процесу за ОП, залученні здобувачів до наукової роботи, організації їх практичної підготовки.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Представники роботодавців залучаються до періодичного перегляду ОПП та процедур ВСЗЯ у форматі: внесення пропозиції гаранту, викладачам ОК в процесі особистого спілкування; заповнення форми подання пропозиції до проєкту ОПП або безпосередньо ОП після її затвердження; надання рецензії на ОПП (представлені на сторінці ОП у межах кожного року: <https://tinyurl.com/mr2shyfe>); участі в робочих групах, засіданнях кафедри та періодичних опитуваннях (підтверджено на відповідних зустрічах з ЕГ); участі у кафедральних та загальноуніверситетських заходах, в тому числі як запрошені спікери (<https://tinyurl.com/45je7mxm>). Наприклад, у березні 2025 року В. Селіванов провів гостьову онлайн-лекцію на тему «Управління якістю в аудиторській діяльності очима розробника програмного забезпечення»; у березні 2025 року А. Цюва розповів здобувачам про роботу облікового апарату компанії «НАДЕЖДА»; у лютому 2025 року здобувачі долучилися до заходу від Академії РwC «Орієнтуємось в майбутньому роботи та трансформації навичок»; у січні 2025 року О. Нездойминого провела гостьове заняття у розрізі вивчення дисципліни «Облік і оподаткування неприбуткових організацій»; у лютому 2025 року Т. Безхлібна провела гостьове заняття щодо обліку в профспілкових організаціях в межах ОК «Облік у суб'єктів державного сектору»; у листопаді 2024 року М. Данілкина провела гостьову лекцію на тему «Облік в торгівлі» в межах ОК «Облік у галузях економіки». Також на ОП практикуються екскурсії до роботодавців, зокрема у жовтні 2024 року відбулася екскурсія у головний офіс компанії TA-DA; у на початку липня 2024 року - до Виконавчого комітету Шевченківської

районної ради м. Полтави тощо. Пропозиції роботодавців, висловлені ними під час обговорення проектів ОП, враховувалися, що підтверджено ЕГ шляхом інтерв'ювання учасників фокус-груп (гарантів, авторів відомостей самооцінювання, роботодавців), аналізу проектів ОП, таблиць щодо результатів їх обговорення та безпосередньо затверджених ОП. На зустрічі з ЕГ роботодавці підтвердили факти участі в системі забезпечення якості та періодичному перегляді ОПП.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Для сприяння кар'єрному становленню та розвитку студентів та випускників ПДАУ було створено відділ сприяння працевлаштування студентів і випускників (<https://tinyurl.com/yh2dsy6u>). У березні 2025 року його було реорганізовано у відділ практики та сприяння працевлаштування студентів і випускників (за свідченням керівниці цього відділу Браславець Т. під час зустрічі з ЕГ). Цей структурний підрозділ сприяє студентам та випускникам у працевлаштуванні та розвитку їхньої професійної кар'єри. На його сайті розміщено: банк вакансій (<https://tinyurl.com/yps34b4>); інформацію для студентів та випускників щодо пошуку роботи (<https://tinyurl.com/faepm2fc>), анкету випускника ЗВО (<https://tinyurl.com/bwky3nx2>). Відділ організовує ярмарки вакансій (<https://tinyurl.com/28px8akw>), у співпраці з факультетами залучає роботодавців до зустрічей зі здобувачами вищої освіти. Кафедра обліку і оподаткування також активно підтримує зв'язки із випускниками; багато з них пізніше стали роботодавцями для нових випускників ОПП, забезпечуючи зміну статусу «студент-випускник-роботодавець» (підтверджено на зустрічах ЕГ з роботодавцями та випускниками). На сайті кафедри розміщено інформацію про випускників ОП, зокрема їх відгуки про навчання у ПДАУ (<https://tinyurl.com/4uwvj3rt>), кар'єрний шлях (<https://tinyurl.com/3ma9ddef>), можливості участі у Громадській організації «Асоціація випускників ПДАУ» (<https://tinyurl.com/ym85vkrr>). У листопаді 2023 року гарант ОП Яловега Л.В. провела інтерв'ювання випускників з метою визначення сильних і слабких сторін ОП, а також поточного стану, можливостей та перспектив працевлаштування випускників, розповіла про актуальні напрями подальшої співпраці з кафедрою обліку і оподаткування та університетом щодо навчання на наступному освітньому рівні та залучення у ролі стейкхолдерів (<https://tinyurl.com/4k3hcxpa>). Результати опитування випускників (<https://tinyurl.com/45ue7p4w>) засвідчили, що у ньому взяли участь 76 респондентів, 55,3 % яких закінчили ОП за першим (бакалаврським) рівнем ВО. 73,7 % респондентів працюють або працювали за спеціальністю, 60,5 % учасників позитивно відгукнулися щодо можливості співпраці з університетом та сприяння його розвитку. Також учасники висловили поради щодо кращої адаптації випускника на робочому місці та напрямки поліпшення підготовки фахівців з обліку і оподаткування. Кафедра обліку і оподаткування також запрошує випускників до проведення гостьових лекцій. Так секретами успіху зі студентами поділились випускники спеціальності Канцедаль Ю. та Тютюнник І. (підтверджено ними під час зустрічі з ЕГ). Частина із роботодавців, присутніх на зустрічі з ЕГ, теж є випускниками бакалаврської ОП, та брали участь у її обговоренні або залучалися до гостьових занять (Яколенко В., Скриль Н., Черниш М.). Під час зустрічі ЕГ з випускниками ОП було підтверджено факт високого рівня задоволення навчання на ОП, підтримання зв'язків із кафедрою, можливості вносити свої пропозиції змін до ОП, в тому числі через участь в опитуваннях.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Відповідно до Положення про моніторинг якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ПДАУ (<https://tinyurl.com/2572sntc>) моніторинг у ПДАУ здійснюється за затвердженим наказом ректора річним Планом моніторингових заходів СВЗЯО (<https://tinyurl.com/2xkscxmx>). Суб'єктами, які ініціюють моніторинг, можуть бути керівництво ЗВО, його структурного підрозділу, гарант ОП, органи студсамоврядування; суб'єктами, що проводять моніторинг, є працівники відділу моніторингу та забезпечення якості освіти, навчального відділу, інших структурних підрозділів ЗВО, представники органів студентського самоврядування. В межах проведення моніторингу відповідно до п. 5.2 Положення можуть здійснюватися: опитування, тестування, спостереження за освітнім процесом, аналіз документації, аналіз статистичних даних про стан системи освіти. У розрізі процедур СВЗЯО, що відповідають основним критеріям якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ЗВО (виділені у розділі 4 вищезгаданого Положення), у процесі моніторингу проводиться ряд заходів (<https://tinyurl.com/ybkfvsj2>), результати яких обговорюються на різних рівнях (кафедра, ректорат, рада з якості ВО, Вчена рада) та враховуються для удосконалення якості освітньої діяльності та якості ВО. Інструментом СВЗЯ в ПДАУ також є внутрішня експертиза ОП, за якими здійснюється підготовка ЗдВО. Внутрішня експертиза ОП «є комплексною процедурою, яка передбачає на першому етапі проведення самооцінювання ОП (другий та третій рівні СВЗЯ), на другому – аналіз робочою групою (четвертий рівень СВЗЯ)». Порядок проведення внутрішньої експертизи та поставкредитаційного моніторингу освітніх програм у Полтавському державному аграрному університеті (<https://tinyurl.com/hcvhsvp4>) визначає загальні положення, порядок проведення внутрішньої експертизи ОП та моніторинг заходів за результатами акредитації ОП. У червні 2024 року було проведено засідання робочої групи для проведення внутрішньої експертизи ОП «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) і другого (магістерського) рівнів ВО (<https://tinyurl.com/sabfwr4n>), під час якого було обговорено основні зауваження та пропозиції щодо виконання кожного критерію та надано рекомендації для удосконалення змісту відомостей самооцінювання. Аналіз звіту за результатами проведеної внутрішньої експертизи ОП (отриманого на запит ЕГ) дозволяє констатувати, що гарант ОП та робоча група врахувала рекомендації, отримані у звіті, зокрема, щодо перегляду ОП у 2024-2025 н.р.; підготовки інформації про випускників ОП, науково-дослідної роботи здобувачів, залучення фахівців-практиків до проведення аудиторних занять та публікації на сайті; інформування здобувачів про процедуру вибору вибірових

ОК; інформування здобувачів про їх можливості участі у програмах академічної мобільності; оновлення переліку рекомендованих джерел у РП; проведення заходів щодо інформування ЗДВО про дотримання академічної доброчесності; підвищення кваліфікації НПП, інтеграції їх наукових досягнень в ОК тощо.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

В ПДАУ враховують досвід проведення попередніх акредитацій, в тому числі інших спеціальностей (підтверджено на зустрічах ЕГ з гарантом, авторами ВС, адміністративним персоналом). На підставі рекомендацій, викладених у звітах ЕГ та висновках ГЕР за ОП, акредитованими Національним агентством у 2023-2024 н. р., відділом моніторингу та забезпечення якості освіти ПДАУ розроблено план заходів щодо підвищення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЗВО (<https://tinyurl.com/2bsu2cnt>), на підставі яких доповнено силабуси шкалою та критеріями оцінювання; розширено перелік рекомендованих джерел у силабусах науковими публікаціями викладачів; оновлено структурно-логічну схему ОП тощо. ЕГ за результатами опрацювання документів та зустрічей із фокус-групами, що в ОП та діяльності щодо забезпечення освітнього процесу за нею враховані рекомендації, отримані під час попередніх експертиз: щодо чіткого формулювання фокуса ОП, врахування досвіду вітчизняних та іноземних ОП, оприлюднення результатів опитування стейкхолдерів ОП на сайті ЗВО, оновлення змісту ОК, активізації участі здобувачів у наукових заходах, проведення навчальних екскурсій, активізації НПП щодо публікації власних наукових досліджень у виданнях, що індексуються у НМБ, актуалізації інформації на сайті про ОП та її ОК тощо.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Академічна спільнота та студенти залучені до розвитку ОПП та формування культури якості через: підписання декларації доброчесності на підставі Кодексу академічної доброчесності (<https://tinyurl.com/38jfbex5>); оновлення ОК відповідно до результатів власних наукових досліджень, стажувань та практичної діяльності (дані ВС підтверджено авторами ВС); можливості проходження курсів викладацької майстерності (<https://tinyurl.com/yvzk9e24>) та участі в міжнародних проєктах та партнерських програмах закордонних ЗВО (<https://tinyurl.com/ypmazsx4>); участь у школі забезпечення якості освіти (<https://tinyurl.com/3b3j9vct>). В опитуваннях та обговореннях змін до ОПП під час засідань кафедри, конференцій, семінарів, круглих столів та інших заходів беруть участь представники різних груп стейкхолдерів (підтверджено на зустрічі ЕГ з гарантом та НПП). Звіти з практик, курсові роботи, наукові статті проходять перевірку на наявність запозичень (підтверджено у відповідях на п. 4 та 5 запиту ЕГ). Відділ моніторингу та забезпечення якості освіти відповідає за «розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, участь у стратегічному плануванні Університету; узгодження дій усіх структурних підрозділів Університету з питань реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти». Особливу увагу при цьому приділяють забезпеченню відповідності навчальних матеріалів актуальним вимогам, зокрема, забороняється використання літератури та джерел інформації, опублікованих у джерелах держави-агресора (підтверджено перевіркою силабусів ОК та матеріалів ОК у системі дистанційного навчання ПДАУ).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОПП «Облік і оподаткування» має повну відповідність підкритеріям 8.1, 8.2, 8.4, 8.6, 8.7 та часткову відповідність під критеріїв 8.3 та 8.5 (із несуттєвими недоліками). Заклад вищої освіти визначає та реалізує процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійної програми; здобувачі вищої освіти та роботодавці залучаються до перегляду ОПП, а їх пропозиції враховуються; підтримуються контакти з випускниками із забезпеченням зміни статусу «студент-випускник-роботодавець»; рекомендації з попередніх акредитацій (в тому числі інших освітніх програм) беруться до уваги під час перегляду ОПП; наявність процедури внутрішньої експертизи ОП; в академічній спільноті сформована культура якості освіти.

Недоліки

1. У процесі внутрішньої експертизи ОП не наголошено на відповідності НПП за освітньою та професійною кваліфікаціями (п. 37 Ліцензійних умов) освітнім компонентам, за якими вони закріплені. 2. Відсутні регулярні опитування роботодавців із публікацією їх результатів на сайті ЗВО.

Рекомендації

Рекомендовано до початку наступного навчального року: 1. Під час внутрішньої експертизи ОП долученим до цієї процедури звертати увагу на відповідність НПП за освітньою та професійною кваліфікаціями освітнім компонентам, які за ними закріплені, та надавати НПП рекомендації щодо покращення відповідності ОК. 2. Відділу практики та сприяння працевлаштування студентів та випускників організовувати регулярні опитування роботодавців з опрацюванням результатів, публікацією на сайті та доведенням до гарантів ОП з метою їх подальшого врахування для удосконалення ОП та організації освітнього процесу за нею.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки учасників освітнього процесу ПДАУ регламентовано внутрішніми нормативними актами, які оприлюднені ЗВО, зокрема: Статутом ПДАУ (<https://tinyurl.com/4jnzvp4j>), колективними договорами (<https://tinyurl.com/y8877z6k>), Правилами внутрішнього трудового розпорядку в ПДАУ (<https://tinyurl.com/rsabu2az>) та іншими документами у розрізі видів діяльності ЗВО (освітня діяльність – <https://tinyurl.com/mr2thmms>; академічна доброчесність – <https://tinyurl.com/msdmce79>; аспекти публічного інформування – <https://tinyurl.com/bdhsa45b>) тощо. За результатами зустрічей з фокус-групами встановлено, що всі учасники освітнього процесу проінформовані про свої права та обов'язки; ознайомлення відбувається в межах поточного консультування, шляхом ознайомлення з нормативною базою, через звернення до керівників структурних підрозділів різних рівнів. Відтак, здобувачі проінформовані про необхідність виконання освітньої програми, дотримання академічної доброчесності, можливостей академічної мобільності, неформальної освіти, участі у наукових та інших гуртках тощо; НПП здійснюють наукові дослідження, оновлюють комплекс навчально-методичного забезпечення, проходять підвищення кваліфікації, активно взаємодіють зі здобувачами тощо; менеджмент ПДАУ забезпечує матеріально-технічні можливості реалізації ОП та реагує на поточні запити учасників освітнього процесу; керівники окремих структурних підрозділів йдуть на відкритий контакт у розв'язанні усіх питань та повноцінно виконують свої обов'язки. Окремо варто відзначити омбудсмена учасників освітнього процесу (<https://tinyurl.com/bf2jfx2>), який на зустрічі з допоміжними структурними підрозділами детально розповів про велику кількість заходів та активностей, що реалізуються для інформування учасників освітнього процесу щодо їх прав та обов'язків. Крім того, є різні можливості як відкритого, так і анонімного звернення з будь-яких питань здобувачів, НПП та працівників до омбудсмена, що неодноразово підтверджували учасники фокус-груп (особливо здобувачі). За результатами експертизи ОП прецедентів порушення прав не виявлено, усі учасники освітнього процесу дотримуються порядку виконання обов'язків.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт ОП на 2025 рік (<https://tinyurl.com/mr3apaу3>) розміщено на офіційному вебсайті ПДАУ (<https://tinyurl.com/2r86ta4h>), а у розділі «Освіта» → «Проєкти ОП для обговорення» збережено інформацію про попередні обговорення проєктів ОП за останні роки (2020-2025) (<https://tinyurl.com/9kzbwu2a>). Окрім проєктів ОП на сторінці розміщено відкриту форму, за якою заінтересовані сторони можуть залишити відгуки, терміни обговорення за кожним проєктом (в т.ч. «Облік і оподаткування»), контактні електронні адреси гарантів. ЕГ встановила, що з 2022 підтримується позитивна практика публікації зведених таблиць пропозицій стейкхолдерів задля інформування заінтересованих сторін про можливості врахування їх пропозицій (зустрічі з фокус-групами показали, що особи, які надавали відгуки та зауваження проінформовані про їх врахування/неврахування). За результатами зустрічей з гарантом та авторами ВС встановлено, що інформування заінтересованих сторін (у т.ч. здобувачів) про початок громадського обговорення відбувається багатоканальним способом: через офіційний сайт ПДАУ, індивідуальні розсилки, комунікацію в соціальних мережах, телефонні дзвінки тощо. В період громадського обговорення (зокрема, у 2025 році це 27.01–26.02.) стейкхолдери можуть залишити відгук через форму, розміщену на зазначеній вище сторінці, або електронну пошту гаранта. Орієнтовно протягом місяця після завершення обговорення публікується зведена таблиця пропозицій стейкхолдерів (2025 – <https://tinyurl.com/37uw5wu6>). Після завершення громадського обговорення усіх проєктів ОП відповідна форма закривається (<https://tinyurl.com/3puu9xtn>), однак стейкхолдери все ще можуть зв'язатися з гарантом через корпоративну пошту (liudmyla.ialovega@pdau.edu.ua) або іншим зручним способом. Крім того, розділ на вебсайті «Освіта» → «Освітні програми», на якому розміщено усі діючі ОП (<https://tinyurl.com/j99atwsn>) містить постійно відкриту форму для збору відгуків на ОП (<https://tinyurl.com/3evchynk>). ЕГ встановила, що всі відгуки зауваження, пропозиції, які були

отримані після завершення офіційного громадського обговорення розглядаються у поточному форматі та враховуються/відхиляються вже на наступний рік. За результатами експертизи ОП встановлено, що процедура оприлюднення проєкту ОП та організація його обговорення забезпечується та дотримується на високому рівні.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЕГ встановила, що на вебсайті ПДАУ забезпечено відкритий доступ до усієї інформації, що стосується здійснення освітнього процесу. Зокрема: внутрішні нормативно-правові документи (<https://tinyurl.com/mr2thmms>, <https://tinyurl.com/msdmce79>, <https://tinyurl.com/bdhsa45b>); доступ до публічної інформації щодо вступу (<https://tinyurl.com/2gazpnyc>); навчально-інформаційна база за ОП (<https://tinyurl.com/4v9jr3ed>), що включає ОП, НП, програми атестації, робочі програми та силабуси обов'язкових та вибіркових ОК, програми практик, методичне забезпечення курсових робіт, рецензії та відгуки на ОНП тощо. Варто зауважити, що у даному підпункті звіту зазначено посилання тільки на основні джерела інформування, оскільки інформування через сайт є багаторівневим та максимально детальним і враховує усі можливі запити заінтересованих в ОП осіб (інтерфейс сайту – інтуїтивний, а стрічка пошуку – активна). Зокрема, варто відзначити сторінку кафедри (<https://tinyurl.com/z5z2xxbx>), проаналізувавши яку можна знайти як детальну інформацію за кожним НПП (дисципліни, освіта, досвід роботи, наукова тематика, здобутки тощо), так і загальну інформацію по кафедрі щодо контактної інформації, наукової, методичної, організаційної роботи, наукових гуртків, роботи з випускниками, взаємодії зі стейкхолдерами тощо. Як приклад, якісно надано інформацію щодо професійного розвитку НПП (<https://tinyurl.com/bdf8p2xu>), наукової роботи здобувачів (<https://tinyurl.com/mrysknzv>), а також неформальної освіти та академічної мобільності, що описано у підкритеріях 3.3 та 3.4 звіту ЕГ. В межах зустрічей з фокус групами (особливо – зустріч з адміністративним персоналом) встановлено, що після набрання чинності Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (<https://tinyurl.com/5xeuwxzb>), адміністрацією ЗВО було прийнято рішення про паралельне оприлюднення і силабусів, і робочих програм з 2024-2025 н.р. (за основними ОК – паралельне висвітлення і силабусів, і РП; за вибірковими ОК – спочатку розміщення силабусів, а РП – після того, як здобувачі обирають ВК для вивчення). Аналізуючи внутрішнє середовище Moodle ПДАУ (відповідь на п. 7 запиту ЕГ), встановлено, що всі робочі програми основних ОК розроблено та розміщено для ознайомлення. Однак на відповідній сторінці сайту ЗВО (<https://tinyurl.com/5dmsr4fv>) значної частини РП не вистачає. Для дотримання внутрішнього розпорядку ПДАУ щодо оприлюднення РП навчальних дисциплін, узгодження інформаційного наповнення внутрішнього та зовнішнього цифрових середовищ ЗВО та якісного інформування зовнішніх стейкхолдерів ЕГ рекомендує оприлюднити на сайті ЗВО у відповідному розділі (<https://tinyurl.com/5dmsr4fv>) усі РП за основними ОК ОП. Оскільки в межах усіх зустрічей представники фокус-груп підтверджували високу якість та деталізованість оприлюднених силабусів, навіть за часткової відсутності РП ЕГ підтверджує високий рівень відкритості та доступності інформації щодо ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Переліки прав і обов'язків усіх учасників освітнього процесу відображені у внутрішніх документах ЗВО, учасники освітнього процесу проінформовані про необхідність та можливості їх дотримання (підкритерій 9.1). В ЗВО існує практика своєчасного оприлюднення проєкту ОП на офіційному вебсайті, для всіх заінтересованих сторін забезпечено можливість висловити рекомендації або відгуки після його аналізу (підкритерій 9.2). ОП, її компоненти, навчальні плани, та інші необхідні для ознайомлення дані є доступними для всіх стейкхолдерів, забезпечуючи прозорість освітнього процесу (підкритерій 9.3). ЕГ дійшла до висновку, що ОП має високий рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1-9.3. Позитивні практики: Якісне інформування здобувачів та НПП щодо їхніх прав та обов'язків шляхом залучення до цього процесу Омбудсмена учасників освітнього процесу; високий рівень інформування щодо усіх можливих аспектів реалізації ОП (від інформування про підготовчі курси вступників та порядок врахування пропозицій стейкхолдерів щодо проєкту ОП до підвищення кваліфікації НПП та неформальної освіти здобувачів). Взірцеві або інноваційні практики відсутні.

Недоліки

Недоліки в контексті 9 критерію відсутні.

Рекомендації

До початку 2025-2026 н.р. оприлюднити на сайті ЗВО у відповідному розділі усі РП за основними ОК задля дотримання внутрішнього розпорядку ПДАУ щодо оприлюднення РП та якісного інформування зовнішніх стейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямку досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для

унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

-

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	не застосовується

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 28359.pdf	obCKMzn8pPiAiyAYICZp+eCqTnPiIqjwHisA+p5KZ Ho=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Лопатовський Віктор Григорович

Члени експертної групи

Павелко Ольга Віталіївна

Перетяцько Юлія Митрофанівна

Селецька Дар`я Олегівна